

9 Alman harb gemisi battı

İngiliz donanması Norveçteki Alman kuvvetlerinin Almanya ile olan muvasalalarını kesiyor

İngilizler iki limanı Almanlardan istirdad ettiler, Oslo önlerine gelen İngiliz filosu da Almanlara 12 saatlik mühlet verdi

Skajerakta dünkü deniz muharebesi

Alman kruvazörleri Blüher, Karlsruhe batırıldılar, Emden ile Doyçland tipi bir zırhlının da battıkları haber veriliyor

İngiliz donanması Narvik önünde Almanların 6 nakliye gemisini de batırdı, buradaki muharebede İngilizler iki distroyer kaybettiler

Norveçin ve dünkü deniz muharebeleri ne sahne olan bir kısım suların şimalden görünüşü

Londra 10 (Röyter) — Norveçin garb sahillinde, iki gündüberi cereyan etmekte olduğu bildirilen deniz muharebeleri henüz tamamlanmış olmakla beraber, vaziyetin tarzi inkişafı hakkında aşağıdaki malumat alınmıştır.

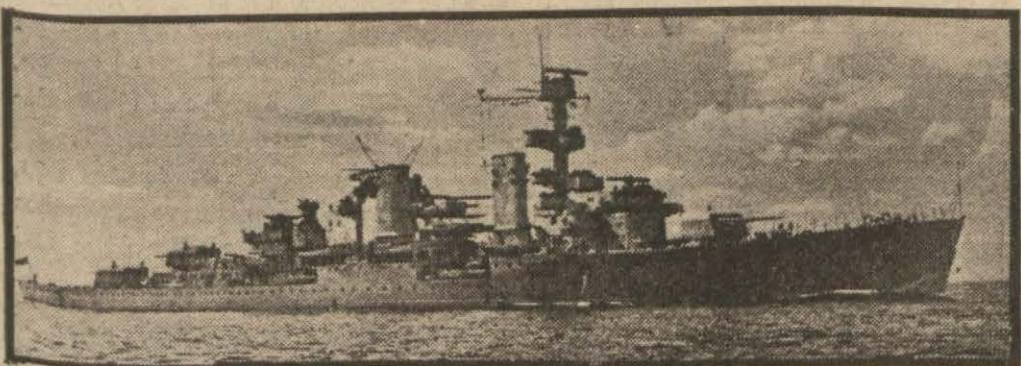
İngiliz tayyareleri, dün ve bu sabah Norveçin Bergen limanında tahahşüd etmiş olan Alman harb gemilerini bom bardıman ederek, bunları hasara uğrattıktan sonra, İngiliz donanması da Bergen etrafındaki ablukayı sıkıştır-

miş, neticede limana girmiş ve şehri Almanlardan istirdad etmiştir.

Almanların ihrac hareketi yaptıkları Trondheim fiyorduna da İngiliz donanması tarafından istirdad edilmiştir.

Norveçin en şimalinde, Narvik'de ise beş İngiliz ve altı Alman distroyeri arasında şiddetli bir muharebe cereyan etmiştir. Bu muharebe esnasında Almanların bir distroyeri batırılmış, diğer üçü de ağır surette hasara uğratılmıştır. (Devamı 8 inci sayfa)

İngiliz ve Fransız başvekilleri dün akşam muharebeler hakkında beyanatta bulundular

Batan Alman kru vazörü Karlsruhe

Batan Alman kru vazörü Blüher

Londra 10 (A.A.) — Avam Kamarasında beyanatta bulunan Çemberlain, Narvik önündeki bahri hareketi bahsederek demiştir ki:

5 İngiliz distroyeri Narvik koyuna doğru ilerlerken en son tip altı büyük Alman distroyerle çarpışmışlardır. Alman gemilerine kara bataryaları ve bu-

defa vurulmuş olan büyük toplar yardımıyla imha edilmişlerdir. Hancı distroyeri batmıştır. Harv ise karaya oturmuş ve kurtarılmıştıktan ümid kesilmiştir. Bir diğer distroyer de ciddi surette yaralandığı gibi Hostile İngiliz gemisi de hasara uğramıştır. İngiliz gemileri ken-

(Devamı 8 inci sayfa)

VAZİYET

YAZAN

Emekli General
H. Emir Erkilet

«Son Postanın askeri muharriri»

Danimarka ve Norveç'i işgal için Almanların 9 Nisan'da kara, deniz ve hava kuvvetleriyle yaptıkları hareketler başdöndürücü olmuştur. Fakat bu parlak ikinci Alman yıldırım manevrasının büyük bir kusuru vardı ki o da, sağlam bir temelden yani müttefiklerin donanmalarıyla boy ölçüşecek kuvvetli bir filoya istinadından mahrum bulunması idi.

Müttefikler Almanların son derece cüretkârane olduğunda şüphe olmayan 9 Nisan Norveç harekâtına evvelâ kuvvetli donanmalarla ve uçak filolarıyla hücum etmek gibi pek doğru bir karar vermişler ve şimalde Narvikten itibaren Almanların asker çıkardıkları Norveç limanlarına, mevkiilerin ve ehemmiyet kütümüne göre, birer deniz ve uçak filosu ile sadırdır-mışlardır.

10 Nisan akşamına ve 10/11 Nisan gece yarısına kadar gelen haberlere göre vaziyet şöyledir: Nar-

(Devamı 8 inci sayfa)

Rumen Hariciye Nazırı dün Romaya gitti

Roma, 10 — Messagero gazetesinin bildirdiğine göre, Romanya Hariciye Nazırı Gafenko, bugün Bükreşten Romaya hareket etmiştir. Gafenkonun bu seyahatının İskandinavya hadiseleri ve bu hadiselerin Balkanlar üzerindeki muhtemel etkileri ile alakadar olduğu sanılmaktadır.

Norveç ordusu mukavemet ediyor

Norveç kuvvetleriyle Alman kuvvetleri arasında Osulun 80 kilometre şimalinden itibaren birçok noktalarda şiddetli muharebeler oluyor

Londra, 10 (Hususi) — Hükümetle birlikte Osloyu terkeden Norveç kralı Haakon, Almanlar tarafından kurulan Kuisling hükümetini tanımadığını bildirmiştir.

Norveçte seferberlik hararetle devam etmektedir. Halkın maneviyatı çok yüksektir.

Diğer taraftan İsveçte de bütün ihtiyat sınıfları silâh altına alınmıştır.

İstilâya aid tafsilât

Paris, 10 (A.A.) — Almanların Norveç sahilinde Oslo, Christiansund, Eggersund, Bergen, Stavenger limanlarıyla Trondhjem koyuna yerleşmeğe muvaffak oldukları şimdi muhakkaktır. İlk muvaffakiyetler, Almanların ihrac için veyahud dahilde mevziler zapt için kullandıkları usuller dolayısıyla muvakkat ve kararsız muvaffakiyetlerdir. Yalnız Oslo, Eggersund ve Bergene kıtaat ihrac edilmiştir. Başka yerlerde harekât mevcut vasıtalarla yani karaya inen tayyareler ve Norveçte ikamet eden sivil Almanlar tarafından idare edilmiştir. Narvikte askeri üniforma giymiş Alman turistlerine Norveç limanlarında bulunan

Alman ticaret vapurlarının tayfalarının yardım etmiş olması ihtimali vardır. Buna binaen bu limanları işgal eden Alman kıtaatı birkaç yüz kişiden fazla olmamak icab eder.

Muharebeler

Londra, 10 (A.A.) — Malmøeden Roytere gelen bir habere göre Norveç kıtaatı Osulun takriben 80 kilometre şimalinde tahahşüd ederek Almanların bütün taarruzlarına mukavemet etmektedir. Muharebe çok şiddetlidir. Fakat tafsilât yoktur.

Stokholm, 10 (A.A.) — Royter: Norveç hududundan alınan haberlere göre Alman kıtaatı tayyarelerin müzaheretile Helvarum civarında Norveç piyade kuvvetleriyle muharebe etmektedir. Alman kıtaatı otokarlarla ve tayyarelerin himayesinde olarak sevk edilmiştir.

Gene alınan haberlere göre Knogsvingerin garbinde de muharebeler olmaktadır ve Alman kıtaatı Hamara girmiştir. Oraya çekilmiş olan Norveç hükümeti oradan ayrılmıştır.

Stokholm, 10 (A.A.) — Bergende ve (Devamı 3 üncü sayfa)

İngiltere ile Sovyet Rusyanın münasebetleri

Londra 10 — Lord Halifaks bugün söylediği nutukta Sovyetler Birliğinden bahsederek demiştir ki:

Bazı kimseler Rusyaya ilânaharb etmemizi istiyor, diğer bazı kimseler ise Rusyaya yakınlaşmamızı terveci ediyor. Fakat Rusya ile harb yapmak ve

onunla mukarenet tesis etmek fikirleri tetkik ettiğimiz zaman iki şey unutulmakta olduğu tezahür eder: Biri Rusyanın Polonyaya ve Finlandiyaya taarruz etmiş ve diğeri de bizim asil hedefimizin Almanyayı mağlûb etmek olduğudur. (a.a.)

Hergün

Yeni bir kalkınma ihtiyacı

Yazan: Muhittin Birgen

Hastalıkla geçirdiğim geçen hafta içinde bazan radyo ile kendimi avutmaya çalıştım. Bir aralık İtalyan radyosunun türkçe neşriyatına tesadüf ettim. Meğerse İtalyanlar, Türklere radyo ile İtalyanca dersi veriyorlar. Dinlediğim dersin otuz beşinci ders olduğuna hocalık eden hanımın sözlerinden anladım. Radyo ile dil dersi vermenin, yapacak iş bu amıyanlara mahsus bir fantezi olduğuna kana'im. Bence, radyo ile ders vermek, beyhude yere esir zerratını rahatsız etmek, yahud radyo dinleyicilerini kör başakla traş etmek demektir. Fakat, bize bu tarafı lazım değil, onu İtalya radyosu düşünün.

Ders esnasında bir nokta dikkatimi celbetti: Radyodaki kötü telâffuzlu hoca, filleri izah ederken mazii şuhudi, hikâ-yehal, hikâyei nakli gibi tabirler kullanıyor. Gâldüm; bir kere, radyo ile ders vermek bir fantezidir; sonra da Türkiye'de İtalyanca öğrenmeğe heves edeceklere hitaben verilen bir derste bu nevi tabirleri kullanmanın manası yoktur; günkü, Türkiye'de ne gramer vardır, ne de istilah. Roma radyosunun İtalyanca hocası, eline geçirdiği herhangi bir metodu radyo vasıtasıyla okuyup giderken düşünmüyor ki Türkiye'de bu nevi istihlaları bilen nesil artık İtalyanca öğrenecek yaşta geçmiştir. Öğrenmek istiyecek nesil için de bu tabirler, çince kadar uzaktır!

★

Hastalık insanları daima bedbin düşüncelere sevkeder. Ben de radyonun uyardığı bu fikirlerin tesiriyle bir takım kara düşüncelere daldım ve okuyucularımı temin ederim ki bu dersi takib eden haberler arasında Roma radyosunun neler söylediğinin farkına bile varmadım.

Bilmiyorum, hangi kalem veya söz adamımız tarafından icad edilmiş bir kelime var ki biz bunu son senelerde sık sık ve bol bol kullanıyoruz: Kalkınma kelimesi, zira kalkınma, İktisadi kalkınma, sanayi kalkınması... ve ilh.. radyo dinlerken benim de zihnimden bir takım kalkınma hareketleri geçti: Dil kalkınması, gramer kalkınması, fikir kalkınması... Her tarafı kalkınmaya, ayaklanmaya ve yürümeğe muhtaç olan memleketimizde zira, İktisadi, sanai vesaire gibi kalkınma hareketlerinin yanında bir de bu nevi kalkınma hareketleri yapmaya ihtiyacımız vardır. İtalyan radyosunun, bana bu ihtiyacı derin hissettiren müdahalesi ile düşündürken zihnimden geçti.

Evvelâ, dil bahsinde, türkçemiz Avrupa dillerinin yanbaşında günden güne giden bir vaziyet içindedir. Meselâ Avrupa dilleri mütemadiyen vuzuha giderken bizimki manasızlığa doğru yürüyor. Bir Avrupa dili ile yazılmış herhangi bir sayfayı türkçeye tamamen doğru olarak nakledebileceklerimizin azalmasına mukabil, aramızda ecebi dili bilenlerin adedi günden güne artıyor. Demek ki, bunlar türkçeyi iyi bilmiyorlar. Halbuki, Avrupa milletleri arasında her ferdi, evvelâ kendi dilini iyi bilir, sonra da ecebi diline vukuf peydasına çalışır. Bizde o'nan şey bunun aksidir. Hergün Anadolu ajansının telgraflarını okurken fena tercümenin izlerine tesadüf ederim. Meselâ, bugün, İngilterede, bitarafarla ticaret yapmak üzere teşkil edilen bir şirkete aid telgrafı okurken gördüm ki İngilizcede şirket manasını ifade eden Corporation kelimesini bizim mütercim korporasyon diye tercüme etmiş. Corporation İngilizcede ne demek olduğunu bilmemek ayıp olmasa bile korporasyon kelimesinin kullandığı yerdeki manasızlığı anlamamak kabahat değil midir?

Saniyen, Avrupa dilleri bergün daha sıkı bir inzibat içine girerken bizim türkçe hergün daha acıklı bir anarşiye doğru gidiyor. Hele bugünkü ilk mekteplerde okuyan nesiller büyüsün ve hayata karışsın, dilin nasıl bir curcuna içine girmiş olduğunu ve baba ile oğul arasında anlaşma imkânı kalmadığını asil o zaman göreceğiz!

Sahsen, dil bahsinde Avrupa ile karşı karşıya bir vaziyette bulunan bir neslin kafası, fikir seviyesi Avrupa ile bir âfanda olabilir mi? Yirminci asrın kendisine mahsus bir hayat anlayışı ve bu an-

Resimli Makale:

İnsanları yekdiğerinden ayıran fark

İnsanların çoğu hasud ve kıskançtır, yekdiğerinden ancak derece ve gömlek farkı ile ayrılırlar, bazılarının da tabiidir, makuldur. Bu itibarla mazerete müstahaktır, bazılarınmki hastalık derecesine, varır, adamı içinden kemirir.

Mes'ud musun, hayatta muvaffak mı oldun, her şey sana gülüyor mu, saadetini, muvaffakiyetini, talihini saklamak için bir münevvi hayatı yaşamaya mecbur değilsin, fakat kendini bir projektörle tenvir edilmişçesine görünü hale getirmekten de çekin.

SÖZ ARASINDA

Londra radyosu
Baş spikeri

Londra radyosunun İngilizce neşriyatını dinleyenler, bilhassa havadis veren yumuşak sesli, temiz konuşuşlu, iyi yetmiş spikerlerin kim olduklarını merak etmişlerdir.

İşte, size baş spiker Stuard Hibberdin bir resmi... Kendisi dahill havadisleri okurken, dehili havadis sekreteri son gelen birkaç haberi daha önüne koyuyor.

Şayanı dikkat olan şudur ki, Londra spikerleri, dinleyicilerinin hiç biri tarafından görülmedikleri halde vazifeleri başında smokin giymek itiyadındadırlar.

layışa göre hayat karşısında bir vaziyet alışı vardır. Türk milletinin yeni nesli bu anlayış ve bu duruş bakımından Avrupalılaşılmayacak olursa yaşamakta bilince müşkülâta uğrar. Halbuki dâlimiz Avrupanın dil nizamına aykırı olursa anlayışımız onunla hemahenk olabilir mi Denilebilir ki, Avrupaya giden gençlerimiz, Avrupanın kafasını Avrupanın kendi dilleriyle öğreniyorlar mı? Hayır, insan hayat anlayışını ancak ana dili ile yapabilir bir mahlûktur. Hiç değilse, millî insan, ancak kültürünü ana dili ile yapan ve onunla ifade eden insandır. Avrupayı Avrupalıların dilleriyle anlamak ve öğrenmek demek, Türk olmazdan evvel, İngiliz, Fransız, Alman ve ilh.. olmak demektir. Ne zaman bizim kafalarımız da türkçenin kelimeleri İngilizcenin, Fransızcanın, almancanın vesairenin kelimelerine hâkim bir varlık sahibi olurlarsa biz de o zaman millî ve aynı zamanda Avrupa'lı insan oluruz.

... Bunlara daha birçok düşünceler ilâve edebiliriz. Bahsi şununla hülâsa edelim: Tam manasile millî olan bir kafa kalkınmasına çok muhtacdır!

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkra

Gündüzleri gelirler

Borcu çok olan bir adama, bir arkadaş:

— Kendimi biran için senin yerine koyuyorum da vaziyetin kötülüğünü anlıyorum. Geceleri sabaha kadar uyuymuyorsundur, dedi.

Borcu çok olan güldü:

— Borcun olmadığı için bilmiyorsun, diye cevap verdi, geceleri mükemmel uyuyorum. Alacaklılar alacaklarını istemek için ancak gündüzleri gelirler.

İngiliz zabıtasının yeni
ihtira aletleri

İngiltere emniyeti umumiye binası 200.000 sterlin sarfile daha genişletilecektir.

Bu suretle en yeni ihtira aletlerinden lâ-yükile istifade edilmek imkânı olacaktır.

İngiliz zabıtasınca kullanılan en son icadlardan biri, «Epidiascop» denilen bir alettir ki, zamanımızın «sihrili lâmba» sı mahiyetinde olan bir alet vasıtasıyla, en küçük bir şeyin perde üzerinde birçok defalar büyütülmüş şekli görülmektedir.

Bu suretle en ufak izler hakkında lâ-yükile tetkikat yapılabilir.

Yeni binaya, birçok casus ve hırsızlara aid 600.000 parmak izi de yerleştirilecek ve bu çok mühim koleksiyon ateş tesis etmez çelik dolaplar içinde saklanacaktır.

TAKVİM

NİSAN							
Resmî sene 1356	11		Arabi sene 1359		Resmî sene 1940		Kasım 156
Mar							
9							
PERŞEMBE							
GÖNEŞ	Rebiü evvel				İMSAK		
—	3				S.	D.	
5	27			8	48		
10	46			9	00		
		Öğle	İkinci	Akşam	Yatsı		
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
E.	12	15	56	18	48	20	10
V.	5	31	9	12	1	—	1 56

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir arkadaş anlattı:

— Din gece uykumu da feda ederek, sabahın iki buçuğuna kadar yekdiğerine zid, düşman ne kadar radyo istasyonu varsa hepsini de dinledim ve dinledikçe de not aldım. Hepsi

de yalnız bir noktada yekdiğerile ittihad ettiler. O nokta şudur:

«Dünyanın dört köşesi ateş içinde kalabilir, fakat garb-cepheinde hiçbir şey olmaz. Orada mutlak bir sükûn hükümleridir.»

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün kısası

Bedava

E. Ekrem Talu

Bağ sahibi, ve meraklı bir dostum, halisini piyasada bulmak müşkül diye, bana kendi üzümünden, gene kendi elile yapılmış bir binlik sirke verdi.

Geçen akşam dolaba bir köşesinde gözüme ilişen şeyeyi alıp muhtevasından kullanmak üzere iken, aklıma meşhur söz temsili geldi: «Bedava sirke baldan tatlıdır!». Kendi kendime gülümsedim, ve:

— Acaba gerçekten öyle midir? Şunu hele bir tadayım.. dedim.

Geçen sonbahardanberi üzerinden geçen zamanın tesiriyle baruta dönmüş olan keskin mayi evvelâ ağzımın gıgasına, sonra da gırtlığımın sigaradan taharrüş etmiş cidarlarına değer değmez, gözlerimden yaş fışkırdı.

Hatırladığım bu darbu meselâ de, meğer diğer pek çoğu gibi sahte imiş! İnsan, ne kadar kemale erdim zannetse de, bir an geliyor ki çocuktan beter oluyor; senelerin verdiği tecrübeyi kale almayarak yeni yeni denemelere kalkıyor.

Bedava sirke baldan tatlı olmuştur.. Ben bu sözün hakikat olabileceğine nasıl ihtimal verebildim? Şimdi, şu dakikada toyluğumdan utaniyorum.

Bedavanın, bu yoldaki iddianın aksine olarak pek yavan olduğunu hâlâ öğrenememiş isem, yazıklar olsun bana!

Hayatta kolay başarıya ulaşmak, her hangi bir çetin mücadelenin, ağır külfetin neticesi olmıyan başarıların tesiri ne kadar çabuk geçen birer muvakkat sarhoşluktan başka bir şey olmadıklarını bilmem lâzım gelmez mi idi?

Kızgın bir yaz güneşinin alımda dik bir yokuşu, sırta ağır bir yükü tırmandıktan sonra varılan gölgeli düzlüğün keyfini hangi otomobil yolcusu duymuştur?

Gündelik kazançtan artırılp, tane tane biriktirilen para ile yapılan kulübenin safası, piyangodan çıkmış bir ikramiye ile satın alınan sarayda var mıdır?

Dünyada, saadet denilen şeyin emek-siz istihali herkese seyyanen mümkün olsaydı, acaba ona saadet diyebilir mi idik?

İnsanlığın en mühim hazırlardan biri, gönlünde taşıdığı emelin tahakkuku için çalışmak, didinmek ve onun tahakkukuna yavaş yavaş erişmekte olduğunu hissetmektir. Zahmetsiz, mücadelesiz, bir denbire kavuşulan emele bence o güzel «emel» adını vermek bile yerinde değildir.

Köylünün kendi ekmeği, hamuruna kendi alınının teri karıştığı için, bizim en has francızlarımızdan lezzetli gelir.

Bedava onun için yavandır. Ondaki yalancı cazibe adı bir kadının yüzündeki boya gibi çarçabuk silinir, sihrî zail olur, ve bir an için temin eyliyor gibi görünen hazdan daima arta kalan, acılığı fuzulî bir minnetle katmerleşmiş garib bir humardan ibarettir.

Bedava sirke.. kaç paralık şey? İşte ağzımı yaktı, gırtlığım kavurdu. Haniya tatlılığa.. halâveti.. lezzeti?..

Gücüm yettikçe, bizim köşe bakkalından, parasını tezgâhın üzerine fırlatarak satın aldığımız kezzaplı, zaçyağlı, renksiz mayi hiç şüphe yok ki ondan daha leziz, ve daha az zararlıdır.

Zira evvelkine «minnet» denilen ağı, berikine ise alınımın temiz ve mukaddes teri, yazılarımın üzerine eğile eğile ferî kaçan gözlerimin nuru karışıyor!

E. Ekrem Talu

Karadeniz ve Marmara hatları
yaz tarifeleri hazırlandı

Denizyolları İdaresi vapurlarının Karadeniz hattı yaz tarifesi 16 Nisandan itibaren tatbik olunacaktır. Marmara iskeleleri arasında 1 Mayıs'tan itibaren tatbik olunacak ilkbahar tarifesi de hazırlanmış ve tasdik için Mûnakalat Vekâletine gönderilmiştir.

Kaçak et satan bir adam yakalandı

Bir müddettenberi evinde kaçak et keserek sattığı tesbit edilen Küçükpazarda Hacıcadın mahallesinde oturan Kâzımın evin, de dün zabıta bir araştırmaya yapılarak 14 kilo siğir kemiği ile sekiz buçuk kilo siğir eti bulunarak müsadere edilmiştir.

Suçlu Kâzım hakkında tahkikata başlanmıştır.

TELGRAF HABERLERİ

İngiliz kuvvetleri Norveç topraklarına çıktılar

Narvik limanının da bu sabah İngiliz kuvvetleri tarafından işgal edildiği bildiriliyor

Londra 11 (Hususî) — Stokholm den bildirildiğine göre, Norveç'in garb sahillerinde İngiliz ve Alman donanmaları arasında cereyan eden muharebeleri müteakib, İngiliz seferî kuvvetlerinin Norveç topraklarına ihracına başlanmıştır.

Almanya ile bilfiil muvasalaları kesilmiş olan Alman işgal kuvvetleri İngilizlere teslim olmadıkları takdirde, Norveç topraklarında şiddetli çarpışmalara intizar edilebilir.

Esasen dün Alman ve İngiliz hava kuvvetleri Norveçte çarpışmışlardır.

Bu çarpışmalar esnasında düşürülen Alman tayyarelerinin sayısı asgari 5 tanedir.

Norveç hahva dâfi bataryalarının büyük yararlığı olmuştur. Diğer taraftan Skajarak boğazındaki deniz muharebesinin devam etmekte olduğu bildirilmektedir. Dün batan Alman harb ve nakliye gemilerinin sayısının tahmin edilen miktardan fazla olduğu anlaşılmaktadır.

Narvik limanı İngilizlerin eline geçti

Paris 11 (Hususî) — Bergen ve Trondjen limanlarının dün İngiliz kuvvetleri tarafından istirdadını müteakib, bu sabah da, en şimalde bulunan Narvik limanının İngilizlerin eline geçtiği bildirilmektedir.

Dün Narvikde Alman ve İngiliz distroyerleri arasında şiddetli bir muharebe cereyan etmiş ve her iki tarafın da kuvvetleri ağır zayiata uğramışlardır.

Bu sabah limanın istirdadı hakkında verilen haberdan anlaşılıyor. Buna göre, Narvikte yeni İngiliz harb gemileri sevk edilmiştir.

İngiliz bahriye silâhendazları Narvikte karaya çıkarak, Alman işgal kuvvetlerini taretmişlerdir. Geride bulunan Norveç kuvvetleri ise, Almanların ric'atini kesmişlerdir.

Narvikin istirdadı haberi henüz resmen teyid edilmemiştir.

Holânda ile Belçika da bir istilâ hareketine maruz bulunuyorlarmış

Amsterdam, 10 (A.A.) — Royter ajansı, Holânda memleketinin yakın atışı hakkında hiçbir telâş gösterilmediğini haber vermektedir. Ordu mezuniyetlerinin ilgası, Holânda'nın kendisini tehde maruz saydığı manasını tazammun etmez. Ancak, Holânda, bitaraflığı ihlâl için yapılacak herhangi bir teşebbüse silâhla mukabeleye tamamen azmetmiş olduğunu bütün dünyaya anlatmak arzusunda. Holânda son aylar zarfında müdafaa vesaitini geniş miyasta arttırmış ve bir gece içinde istilâ edilemeyeceği, itiraz kabul etmez bir şekilde iddia edilebilir. Bundan maada son günlerde vaziyetin aldığı vahim şekil üzerine, bir takım askeri tedbirler daha itihaz edilmiştir. Bütün hava kuvvetleri mensublarının mezuniyeti lâğvedilmiştir.

Londra, 10 (A.A.) — Royter ajansı bildiriyor:

Bugün Londrada neşredilen resmî bir tebliğde deniliyor ki:

Alman siyasî mehafilinde, Büyük Britanyanın, Holânda ve Belçikaya bir istilâ hareketi hazırladığına dair şayialar şikâret edilmektedir. Aynı mehafil, Almanyanın, böyle bir harekete mâni olmağa muvafık olacağını ilâve etmektedir.

Almanya tarafından Norveçte ve Danimarkada soğukkanlılıkla yapılan istilâ'nın, Hitler'e has usul dahilinde, diğer bir bitaraf memlekete hücum için yeni harekâtlardan başka bir şey olmadığını bütün dünya tahmin edebilir.

Binaenaleyh Büyük Britanya ile Fransanın bir istilâ hazırladıklarına dair olan iddialar hiçbir esasa istinad etmemektedir.

Belçikanın vaziyeti

Brüksel, 10 (A.A.) — Kabinenin içtihatından sonra aşağıdaki tebliğ neşredilmiştir:

Türk kadınının fevkalâde hallerde göreceği vazifeler

Ankara, 10 (Hususî) — Yüksek askerî Kurulunun son toplantısında tetkik ve kabul edilen millî müdafaa mükellefiyeti kanununun tatbik suretlerini gösteren nizamnameler Devlet Şûrasına verilmiştir. Bu nizamnameler Devlet Şûrasından geçtikten sonra İcra Vekilleri Heyetinde müzakere edilecek ve mer'iyet mevkiine konacaktır. Nizamnamelerden bir tanesi Türk kadınına fevkalâde hallerde ordu muayyen vazifeler tahmil etmektedir. Lazım işleri, muhabere işleri, şoförlük, mihli hizmetlere yardım bu aradadır.

Resmî nakil vasıtaları hakkındaki kanunun son şekli

Ankara 10 (Hususî) — Bütçe Encümeni resmî nakil vasıtaları hakkında hazırladığı kanun lâihasına son şeklini vermiştir. Lâihaya yakında Meclis Umumi Heyetinde görüşülecektir. Lâihada evvelce bildirilmiş esaslar dışında Temyiz Mahkeme Reisliğine, Temyiz Mahkemesi Başmüddetumumiliğine, Devlet Şûrasına ve Divanı Muhasebat Reisliklerine birer otomobil tahsis kabul edilmiştir. Bunun başka Millî Müdafaa Vekâleti omirine erkân için 5 otomobil, Harb Akademisi Komutanlığına, İstanbul Defterdarlığına birer otomobil tahsis esas kabul edilmiştir. Ankara ve İstanbul Emniyet Müdürlüklerinin otomobilleri muhafaza olunmuştur.

Amerika müttefiklere 100 milyon dolarlık tayyare veriyor

Newyork, 10 (A.A.) — New-York Herald gazetesine Vaşingtondan gelen bir telgrafta, hükûmete mensub yüksek memurlar, İskandinavın istilâsi hareketini infialle karşıladıklarını ve hükûmetin, müttefiklere yüz milyon dolarlık tayyare verilmesine şimdiye kadar mâni olan sebepleri izaleye hazır bulunduğunu bildirmektedir.

Resmî makamın, tayyareleri, önümüzdeki hafta zarfında müttefiklere teslim etmek üzere bir plân tanzim etmekte oldukları söylenmektedir.

Tunadaki kılavuzlar İngiltere hizmetine giremeyecekler

Bükreş, 10 (A.A.) — D. N. B. ajansının bildirdiğine göre, İngilizlerin Almanya sevkîyat yapılmasına mâni olmak için Tuna üzerindeki kılavuzları kendi hizmetlerine almalarına mâni olmak hususunda mutabık kalmışlardır.

D. N. B. nin istihbarına nazaran kılavuzlar silâh altına çağırılacaklardır.

Norveç ordusu mukavemet ediyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Oslo'nun 45 mil şimali şarkisinde bulunan Kongsvingerde şiddetli muharebeler olduğu bildirilmektedir.

Stokholm, 10 (A.A.) — Aftonbaldetin istihbarına göre Helverunde cereyan eden muharebe mühim Alman kuvvetleri mağlûbiyete uğramıştır. Yüzlerce Alman ölmüştür.

Londra 10 (A.A.) — Christiansund şehri şiddetle bombardıman edilmiştir.

Alman ve Norveç donanmaları arasındaki muharebeler

Charlottenberg, 10 (A.A.) — Norveç ajansının verdiği bir habere göre Alman ve Norveç deniz kuvvetleri arasında bir müsademe olmuştur. İki taraftan da ölü ve yaralı vardır.

Aegir Norveç torpidosu bir Alman gemisini batırması ve fakat sonra kendisi de batırılmıştır.

Kjeller tayyare meydanının dün sabahki bombardıman neticesinde bir benzîn deposu ve müteaddid binalar yanmıştır.

Oslo'daki Alman kumandanı
Stokholm, 10 (A.A.) — Oslo'daki Alman kumandanı Norveç kralı ile müzakere etmek üzere Helveruna gitmiştir.

Norveçin Almanya ile müzakereye girişeceği yalan

Londra, 10 (A.A.) — Ne hariciye nezaretinde, ne de Londradaki Norveç sefaretinde Norveçin Almanya ile müzakereye girişmeyi kabul ettiğini teyid eder hiçbir malûmat yoktur.

Edirne'de su baskınında yıkılan evlerin sayısı iki yüzü buluyor

Edirne, 10 (A.A.) — Pazartesi gecesi tekrar yükselmeye başlamış olan sular 5 metre 30 u bulduktan sonra dün sabah çekilmeye başlamış ve bu çekiliş ağır ağır devam ederek akşama doğru 4 metre 76 ya inmiştir.

Umumi Müfettiş ile vali ve belediye reisi su altında kalan yerlerde yapılmakta olan yardımları devamlı bir surette kontrol etmektedirler. Yardıma muhtaç olanların sayısı 1248 dir.

Su baskınında yıkılan evlerin sayısı 179 dur. Kısmen harap olanların da sayısı 164 dür.

Danimarkada yeni bir hükûmet kuruluyor

Kopenhag, 10 (A.A.) — Danimarka parlamentosunun dün gece yaptığı toplantıda bir nutuk irad eden başvekil Stauning ezcümle şu sözleri söylemiştir:

— Bu sabah şafaka beraber, birkaç Danimarka çocuğunu kaybettik. Bizim bir tek arzumuz vardır ve o da sulhü muhafaza eylemektir. Daha geniş bir esas üzerinden yeni bir hükûmet kurmak için müzakerelerimiz. Bütün partiler buna muvafakat etmiştir. Milletimiz herhalde, hükûmetin hattı hareketini anlayacaktır. Kralın beyannamesi bunu izah etmiştir. Hükûmet mes'uliyetlerini müdriktir. Bizim için ancak Danimarka vardır ve Danimarkadan başka hiçbir şey mevzu bahis olamaz.

Danimarka ve Norveç gemilerini davet

Londra, 10 (Hususî) — Alman kontrolü altında bulunan Danimarka ve Norveç radyoları bugün açıkta denizde bulunan Danimarka ve Norveç gemilerine bitaraf limanlara iltica etmelerini bildirmiştir.

Buna mukabil Londra radyosu da aynı gemilere hitab ederek bunları İngiliz ve Fransız limanlarına girmelerini ve kendilerine muharib muamelesi yapılmayacağını ilân etmektedir.

Müttefikler harbi bir sene kısıltacak yeni bir teşebbüse girişiyorlarmış

Londra 10 (A.A.) — Daily Express gazetesinin siyasî muhabiri, müttefiklerin aynı zamanda harbi bir sene kısıltacak olan mühim bir teşebbüste bulunacaklarını ve buna aid haberin bir kaç saat zarfında neşredileceğini iddia etmektedir.

Düşürülen bir Alman Tayyaresinde 9 cesed bulundu

Belfrot, 10 (A.A.) — Pazar günü yukarı Sarre'de düşürülen ve yere derin surette gömülen bir Alman tayyaresinde araştırma yapılmış, 9 cesed bulunmuştur. Cenazeler kasabada, askerî merasimle kaldırılmış ve bir Fransız müfrezesi ihtiram resmî ifa etmiştir.

Sabahtan Sabaha

Siyaset ALEMİNDE

● **Hâdiselerin inkişafını beklerken**

Yazan: Selim Ragıp Emeç

İngiltere ve Fransa tarafından Norveç karasularında bazı mayın tarlalarının vücutte getirilmesi Almanya'da gayet şiddetli bir aksülâmel husule getirdi. İskandinav devletleriyle muvasalasının kesilmesi karşısında Almanya bir taraftan Danimarkayı, diğer taraftan Norveç'i istilâ etti. Danimarkanın istilâsı yirmi dört saatte bitirdi. Norveçin işgali ise, bütün muvasala yollarının ele geçirilmesi suretiler ve nazari olarak kırk sekiz saatte tamamlandı. Fakat hâdisatın Danimarkada sükûn içinde cereyan etmesine ve emrivakînin kabul olunmasına mukabil Norveçde işler sakin geçmedi. Bir çok noktaların işgali kuvvete müracaat edilmek suretiler yapılabildi. Şimdiye kadar intizamli muhabere tesis edilememesinden dolayı da hakiki vaziyet hâlâ aydınlanamadı. Meselâ Alman kaynaklarının Norveçte iki taraf arasında bir mûsalahe yapılmasına teşebbüs edildiğini bildirmelerine mukabil Londra ve Paris'te bu haberi tezkib etmeleri, bilâkis Norveçin sonuna kadar harbe devam arzusunda bulunduğunu ilân eylemeleri mevcut vücuhsuzluğu teyid eden başlıca amillerdendir. Maamafih bütün bu ahval, bu nevi vaziyetlerin başlangıçlarında görülebilecek olan tabii umurdun bulunduğu için kısa bir zaman içinde tam ve kat'i bir berraklık beklenemez. Esasen Alman harekâtının İngiltere ve Fransada doğurduğu ruhi halet ve alınmasını icab ettirdiği askeri tedbirler, bilâkis, karışık halin daha bir müddet devam etmesini icab eyleyebilir.

Bir defa Norveçin garb sahillerinde cereyan etmekte olan harb henüz kat'i netice vermemiştir. Sonra müttefiklerin bu noktada yapacakları işler için aradan kâfi zaman geçmemiştir. Yapılacak iş nedir? Osloloyu mümkün olduğu kadar yakın bir ihraç ameliyesi midir? Yoksa bir donanma hareketinin vereceği neticeden sonra tayin ve tesbit edilecek ve Şimali Norveç'i istihfaz edilecek daha şümullü bir cephe tesisi hareketi midir? Kısa bir zaman bu husustaki tereddüdüleri izale edecektir. Çünkü Garbi Norveç sahillerinde cereyan eden harbinde de anlaşılıyor ki müttefikler bir taraftan Alman kara, hava ve deniz kuvvetlerini işgal ederek İngiltere ve Fransadan yola çıkardığı bildirilen sefer kuvvetinin yetişmesine vakit kazanmaya çalışıyor, diğer taraftan da kâfi derecede masun olmaları Norveç limanlarına kadar sokulmuş Alman harb gemilerini —eğer varsa— ayrı, ayrı yakala-yıp tahrib etmek istemektedirler. Maama kâfi müttefikler tarafından girişilen harekâtin muvafak bir netice verebilmesi Almanların Norveçte tesis eyledikleri hakimiyetle birzeit Norveçlilerin müstevli kuvvete karşı takınacakları tavir ve hareketle bağlıdır. Şayet bu hakimiyet kolay kolay sarılamıyacak kadar kuvvetli ise ve şayet, Norveç ordusu ve halkı herhangi ciddi bir hareket yapmağa arzukes değilse, müttefiklerin yapacakları teşebbüsler kolay kolay netice vermiyecektir. Almanların hareketlerinde itihfaz etmiş oldukları büyük sür'at, işte bu bakımdan mühim bir tevevük ifade ediyor. Fakat harb bu! Talih ne tarafa tevaccüh edeceğini kim kestirebilir?

Selim Ragıp Emeç

Bütçe encümeninde masraf bütçesinin müzakeresine başlandı

Ankara, 10 (Hususî) — Büyük Millet Meclisi Bütçe Encümeni bugün 1940 masraf bütçe projesini müzakereye başlamış ve Büyük Millet Meclisi bütçesini tamamlamıştır.

Demirbaşın çocukları

Yangın Norveç'i sardı. Arada bir tahta perdeden farksız olan Danimarka korkuluk gibi devrildi. Oslo, körfezi ve Norveçin en işlek limanı o'nan Bergen ateş içindedir. Şairane fiyordlarında zengin ve genç evlilerin balalarını geçirdikleri Norveç harb kasrgasının içindedir. Ve buradaki çarpışmalar bu harbin belki en kanlı çarpışmaları olacaktır. Çünkü çarpışan kuvvetler kendi'lerine aid olmaları arzâ üstünde vuruşacaklardır.

Talihin acı bir cilvesidir. Norveç geçen Büyük Harbin seyircisi kaldılar. Harb ticareti ile yağlandılar. Müdafaa kuvvetleri için esash masraf etmedikleri için bütün kazançlarını geniş miyasta bahri ticaret filolarına dökmüş'erdî. Paranın, rahatın, sükûnetin, kolay kazanın, temiz yaşamının tadını almışlardı. Aslen necib civanmerd ve kahraman irkin evlâdları oldukları halde bu kazancın, bu rahat onları gevsetmişti. Yağlandılar. Beden terbiye'eri ne kadar artıysa ruh ve karakter terbiyeleri o kadar bozuldu. Ticaret, kazanç, sükûn ve saadet onları ruhan uyuşturdu. Harbden, gürlütden nefret etmeye başladılar. Bu bir nevi bezirgân ruhu idi ki millî asaleti, millî necabeti, millî secaati için için kemiriyordu.

Harb hâdiseleri İskandinavıya yaklaştıkça bu iki devlet devekusı gibi kafalarını kuma sokup tehlikeyi görmemek istediler. Fakat her milletin karakter imthanı olan bu hengâmede imthandan kaçan, imthanda sıfır alandan daha elim bir namerdlik yaftasıle damgalanacaktı. Görülüyor ki İsveç hâlâ küçük arkadaşı Norveçin akıbetini seyretmektedir.

Tecel'i ağırdır. Bir neslin ölümden korkması bütün bir millî tarihi masal haline getiriyor. Demirbaş Şarlların çocuklarını tarih böyle ml görecek!

Bushan Cahid

Şehir Haberleri

19 Mayıs şenlikleri programı hazırlandı

Beden terbiyesi umum müdürü bugünden itibaren mekteblerin jimnastik şenliği provalarını görecektir

Beden terbiyesi muallimlerinin dünkü toplantısı

Şehrimizdeki lise ve enstitülerin beden terbiyesi muallimleri dün Maarif Müdürlüğünde toplanmışlardır. Toplantıda Ankaradan şehrimize gelmiş olan Maarif Vekâleti Beden Terbiyesi Umum Müdürü Vildan Aşır de hazır bulunmuştur. Bu sene 19 Mayıs'ta yapılacak umumî idman şenliğine yalnız liselerle enstitüler iştirak edecek, orta mekteplerle san'at mektepleri jimnastik hareketlerini buhındukları semtlerde yapacaklardır. Umum Müdür Vildan Aşır orta mekteb ve san'at mektepleri talebesinin jim-

nastik şenliklerine iştirak şekli hakkında Vekâletçe hazırlanmış olan programı beden terbiyesi muallimlerine izah etmiş, suallerine cevaplar vermiştir. Umumi şenliğin hangi sahada yapılacağını tesbit etmek üzere bir iki güne kadar vilâyet meclisi toplanacaktır. Şenliğin Fenerbahçe stadında yapılması kabul olamazsa diğer bir yer intihab olunacaktır. Vildan Aşır bugünden itibaren lise ve enstitülerle, orta mekteb ve san'at mekteplerini gezecek, jimnastik şenliği provalarını görecektir.

Bomontinin satış bedeli tütünle ödenecek

Bomonti bira fabrikasının İnhisarlar İdaresince satın alınması etrafında bir müddettenberi devam etmekte olan müzakereler son safhaya gelmiş bulunmaktadır.

Öğrendiğimize göre fabrikanın satın alınması hususunda iki taraf esasta anlaşmışlardır. İnhisarlar İdaresi fabrika bedelini, satın alacağı fiat karşılığında tütün vermek suretile ödiyecektir. Bu tütünleri de İnhisarlar İdaresi namına Türk Tütün Limited şirketi verecektir.

Fabrikayı satın almak hususundaki müzakereler tamamlandıktan sonra hazırlanacak mukaveleler hükümetin tasdikine arz olunacaktır.

Yeni kömür nakliye tarifesi hazırlandı

15 Nisandan sonra tatbik olunacak Türk İmanları arasında kömür nakliyatına aid tarifeyi hazırlamak üzere Ankara Münakalât Vekâletinde toplanan komisyon toplantılarına iştirak etmek için birkaç gün evvel Ankaraya giden Mintaka Liman Reisi Refik Ayantur, bugün şehrimize dönecektir.

Öğrendiğimize göre, Ankaradaki komisyon yeni kömür nakliyatı tarifelerini hazırlamıştır. Bu tarifede halen tatbik mevkiinde bulunmakta olan tarifeye nazaran nakliye ücretlerinde tenzilât yapıldığı haber verilmektedir. Yeni tarife 15 Nisandan sonra tatbik olunacaktır.

Ayvalık boğazı temizlenecek Silivri ve Kartalda birer mendirek yapılacak

Münakalât Vekâleti Mintaka Liman Reisi Ayvalık boğazını gemilerin daha rahat ve emin olarak girip çıkılmalarını temin maksadile temizletmeğe karar vermiş ve bu işi 42,500 liraya Limanlar İşletme Umum Müdürlüğüne devretmiştir. Limanlar İşletme Umum Müdürlüğü kendi vesaiti ile Ayvalık boğazını temizletecek ve bu suretle eskiden ancak bir vapurun güçlükle girip çıktığı bu boğazdan müteaddid vapurlar aynı zamanda serbestçe girip çıkabilecektir.

Mintaka Liman Reisi bundan başka Silivri ve Kartalda birer mendirek inşasını kararlaştırmıştır. Silivri limanındaki mendirek inşaatı müteahhide ihale olunduğundan, burada inşaat başlanmıştır. Kartal mendireğinin yapılmasına da yakında başlanacaktır.

Ticaret işleri:

Son siyasi hâ işlerin dış ticaretimize tesirleri oldu

Harbin Baltık mintakasına da sirayet üzere Danimarka, Norveç, İsveç ve diğer Baltık memleketlerle iş yapan ihracatçılar bu memleketlerle ticarî muamelelerini durdurmuşlardır. Aynı sebeb ve harbî mintakalardan uzak memleketlere yapılan ihracat üzerine de az çok tesir etmiştir. Alelum Avrupa memleketlerinden yapılan yeni tekliflerin vaziyetin inkişafına kadar karşılınmaması daha muvafık olacağı ihracatçılar arasında düşünülmemektedir. Maamafih harbî mintakalardan uzak olan yerlerle Akdeniz ve Balkan memleketlerine yapılmış olan teahhüdler durdurulmuşlardır.

Son hâdiseler normale doğru seyir alan dış ticaretimiz üzerine gayrimüsbet bir tesir yapmış ve alâkadarları teenni ile harekete sevk etmiştir.

Dünya itha'at ve ihracat faaliyetleri

Dün İmanımıza İngiliz bandıralı Demino vapurule yün ve otomobil, Yunan oandıralı Theaki vapurule de gramofon plâğı ve zımbana tozu gelmiştir. Limanımızdan da muhtelif memleketlere mühim miktarda çavdar, fındık, iç ceviz, kuşyemi, iç fındık, yumurta, koyun derisi, kıl ve taze balık ihracat olmuştur. İta'yaya ihrac edilecek malları almak üzere dün İmanımıza iki İtalyan vapuru gelmiştir.

Müteferrik:

Pasif korunma mütehassısı bugün Ankaraya gidecek

Pasif korunma mütehassısı Amiral Muren, dün vilâyet ziyareti etmiştir. Şehrimizde, ki tetkikatını ikmal eden Amiral bugün Ankaraya gidecektir.

Ankara Elektrik Şirketi fen müdürlüğü

İnhisarlar Umum Müdürlüğü Müskirat fabrikaları şubesi müdürü yüksek mühim Saim Fethi, Ankara elektrik ve hava gazı anonim şirketi fen müdürlüğüne tayin edilmiştir. Mühendis Saim Fethiye yeni vazifesinde muvaffak olmasını dileriz.

NIKÂH TÖRENİ

Eski emniyet müdürlerinden ve Ankara Belediyesi Otobüs İdaresi levazım şefi Sadettin Sayılın kızı Lemanla Sadettin'in nikâh törenleri geçen Pazartesi günü Ankara belediyesinde şehrin yüksek mehafiline mensub birçok zevat, aile mensubları ve dostları huzurunda yapılmıştır. Yeni evliyle sonsuz saadetler dileriz.

5 — Ömer oğ. M. Emin.

Eminönü Askerlik Şubesinde: Yedek topçu asteğmen (30270) sicil numaralı Hüseyin oğ. Mehmed Kemal Erten kısa bir zamanda şubeye gelmesi.

Askerlik işleri:

Askerlik etmemiş jandarma ve gümrük sınıfı çağınıyor

Fatih Askerlik Şubesinde: 6/Nisan/940 günlü celt ilânına ektir: Toplanma günü 20/Nisan/940 Cumartesi günü olarak ilân edilen hiç askerlik etmemiş 316/335 (dahil) doğumlu jandarma ve gümrük sınıfına mensub eratin içtima günü 25/Nisan/940 Perşembe olarak değiştirilmiştir.

Şubemize mensub jandarma ve gümrük sınıfına mensub eratin mezkûr günde saat (9) da şubede hazır bulunmaları ilân olunur.

İhtiyat erat yoklamaya çağınıyor

Eminönü Askerlik Şubesinde: 1 — Şubemizde kayıtlı ihtiyat eratin senelik mütad yoklamaları için 26/Mart/940 günde yapılan ilân ektir.

2 — Yoklamalar saat 9 dan 12 ye kadar devam edecek, saat 12 den sonra gelenlerle kendi doğumlarına aid günlerde gelmeyenlerin müracaatları kabul edilmeyecektir.

3 — Yoklamalara nüfus cüzdanları askeri vesikalarile behemehal her şahıs kendisi müracaat edecektir. Muhacir vesair suretlerle şubeye kayıtlarını yaptırmamış olanlarla yoklama kâğıdı bakaya kalmış olanların kendi doğumları gününde müracaat etmeleri

A — 316 doğumuların yoklama günleri: 15/Nisan/940 Pazartesi günü. 16/Nisan/940 Salı günü. 17/Nisan/940 Çarşamba günü. 18/Nisan/940 Perşembe günü.

B — 313 ile 315 doğumularından mazeretli dolayısıyla gelmeyenler. 19/Nisan/940 Cuma günü.

C — 317 doğumuların yoklama günleri: 22/Nisan/940 Pazartesi günü. 23/Nisan/940 Salı günü. 24/Nisan/940 Çarşamba günü. 25/Nisan/940 Perşembe günü.

D — 318 doğumuların yoklama günleri: 26/Nisan/940 Cuma günü. 29/Nisan/940 Pazartesi günü. 30/Nisan/940 Salı günü.

E — 319 doğumuların yoklama günleri: 1/Mayıs/940 Çarşamba günü. 2/Mayıs/940 Perşembe günü. 3/Mayıs/940 Cuma günü. 6/Mayıs/940 Pazartesi günü. 7/Mayıs/940 Salı günü.

F — 320 doğumuların yoklama günleri: 8/Mayıs/940 Çarşamba günü. 9/Mayıs/940 Perşembe günü. 10/Mayıs/940 Cuma günü. 13/Mayıs/940 Pazartesi günü.

G — 318 ile 319 doğumularından mazeretli dolayısıyla gelmeyenler: 14/Mayıs/940 Salı günü.

Diğer doğumuların yoklama günleri ayrıca ilân edilecektir.

Şubeye davet

Fatih As. Şubesinde: Aşağıda adları yazılı yedek baytarların şubeye müracaatları: 1 — Tefik Zekeriyâ oğ. Vassî. 2 — Asım. Ragıb oğ. Enver Ziya. 3 — Asım. Lütfî oğ. Mehmed Kemal. 4 — Abdülhak Vehbî oğ. Fahrettin.

Mahkemelerde

Arkadaşının ölümüne sebep olan bir çocuk muhakeme edildi

Ölen çocuğun topu arkadaşının elinden kaparken yaralanarak peritonit iltihabından öldüğü anlaşıldı

Sultanahmedde oyun esnasında kazanan arkadaşı 16 yaşında Refet'in ölümüne sebebiyet veren Sıdkı adındaki çocuğun duruşmasına 2 inci ağırceza da ün başlanılmıştır. Mahkemede okunan iddianame ve tahkikat evrakından anlaşıldığına göre, hâdiseye şöyle cereyan etmiştir:

Sıdkı Refet ile arkadaşı Refet bir mekteb dönüşünde top oynamak için Sultanahmed camisi avlusuna girmişlerdir. Sıdkı elinde bulunan topun bıçakla ipini kesmeğe çalışırken, oyun için sabırsızlanan Refet yanına yaklaşmış, topu kapmak istemiştir. Bu sırada Sıdkı'nın elinde bulunan bıçak arkadaşının karnına isabet etmiş ve Refet ağır suretle yaralanmıştır. Bilâhare hastaneye kaldırılan Refet, aldığı yaranın tesiriyle peritonit iltihabından ölmüştür.

Sıdkı Refet'in bu suretle ölümüne sebep olmak suçundan tevkif edilerek ceza kanununun 452 inci maddesine tevlikan ağırlaştırılarak verilmiştir.

Dünkü mahkemede yapılan sorgusunda, Sıdkı:

— Refet topu elimden çekmek isteyince, kazanan bıçak karnına saplandı. Benim bir kabahatim yoktur, demiştir.

Mahkemede dinlenen bir kısım şahitler de, aynı şekilde ifade vermişlerdir.

Duruşma, öteki şahitlerin celbi için, tamamlanmıştır.

Karışık mal satan üç esnaf mahkemeye sevk edildi

Son günlerde mesalsini artıran belediye zabıtası yaptığı tetkikat neticesinde karışık mal satan esnafı tesbit ederek, adliye sevk etmiştir.

Dün de bu şekilde hareket eden üç dükkan sahibi yakalanarak, adliye sevk edilmiştir. Bunlar boyalı salam satan Yanı ve boyalı mercimek satığı anlaşılan Filip isiminde iki bakkal ile mahlûf yağ satığı tesbit edilen Vasil isiminde bir yağcıdır.

Müddetumullik suçları muhakeme edilmeğe üzere Sultanahmed 1 inci sulh ceza mahkemesine sevk edilmiştir.

Doğum esnasında ölen bir kadının ve ölü doğan bir çocuğun cesetleri morga kaldırıldı

Mustafa kızı Fatma isiminde yedi aylık hâmile bir kadın kocası Ali ile birlikte bir

AÇIK DAVETİYE

Taksim Sineması Müdüriyetinden:

Sinemamızda bugünkü Perşembe günü saat 18.30 da YILMAZ ALİ filmi münasebetile tertip olunan hususî senesi gazete sahib ve muharrirlerinin, film ve sinema müntesibininin teşriflerini rica ederiz.

BENHUR... KLEOPATRA... EHLİSALIP SEFERLERİNİ yaratan CECİL B. DEMİL in en son şaheseri FRANZİCA ATLAS EKSPRESİ: BARBARA STANWICK - JOEL Mc KREA - AKİM TAMİROF'ın son zaferi ATLAS EKSPRESİ:

Amerikanın en muazzam Film Şirketi Paramount'un 4 üncü harikası olan ATLAS EKSPRESİ 20.000 artisti... 1.000 asker... 10.000 şimendiferci ve 1.500.000 dolarla yapılan Senenin en büyük filmi

Bu akşam saat tam 9 da **LÂLE** Sinemasında

İlaveten: Dünyanın gözü ve kulağı Paramount Jurnalda en son haberler. Bu gece için numaralı yerlerin evvelden aldırılması rica olunur. Telefon: 43595

Yarın matinelere den itibaren TAKSİM sinemasında Türk filmciliğinin son harikası **YILMAZ ALİ**

Reji: FARUK KENÇ Eser: VÂLÂ NUREDDİN

Baş rollerde: SUAVİ TEDÜ - REFİK KEMAL - N. VZAD OKCUGİL - FERİDE CANAN - CELÂL ÇAĞDAŞ - BEATRİS

Müzik: GREGOR ve ORKESTRASI. Dans İspanya Güzellik Kraliçesi LUCIA LA BELLA

YILMAZ ALİ: En müşkülpeşend mevakiı bile takdire sevk edecektir.

YILMAZ ALİ: İstanbulun güzel manzaraları, kibar salonları ve korkunç batakhaneleri içinde cereyan eder.

YILMAZ ALİ: Türk zabıta kuvvetinin modern teşkilâtının bilhâl iştirakile çevrilmiştir.

Produksiyon: HALİL KÂMİL FİLM STÜDYOSU. Bu film pek yakında Ankarada Ulus sinemasında gösterilecektir.

Avrupanın muhtemel iki müstakbel haritası önünde düşünceler

YAZAN

Emekli general H. Emîr Erkilet
"Son Posta",nın askerî muharriri

Gerçi galibîle mağlûbdan bahse dilecek zaman gelmemiştir;

çünkü hangi tarafın üst ve hangi tarafın alt olacağını gösteren alametler henüz belirlenmemiştir. Fakat her harp gibi bu harbin de sonra nasıl olsa galib ve mağlûb taraflar olacak değil midir? O halde şu veya bu tarafın kat'i zaferi e'de ettiğine göre Avrupada neler olabileceğini evvelden düşünmek lüzumsuz ve mevsimsiz bir hareket sayılmaz.

Nitekim harp, Fin - Rus sulhundan sonra yeniden durgunlaşmışken müttefiklerin Norveçin kara sularına mayın dökmelemleri ile ve buna bir karşılık olarak Almanların 9 Nisanda Danimarka ile Norveç işgale başlamasıyla, birdenbire alevlendi; hem de hiç umulmadık bir yerde, Avrupanın kimseye zararı olmayan bitaraf, medenî ve sulhperver üç küçük devletinin sulh ve sükûn içinde yaşamak istedikleri İskandinavya'da...

İlkbaharda herkes, harbin Balkanlar'da ve Yakındoğuda genişleyeceğini zannediyordu. Halbuki harp, işte büsbütün başka bir semtte yeniden patlak verdi. Bunun gibi daha neler olabileceğini ve harbin nerede, ne zaman ve nasıl biteceğini çok evvelden kestirmek kabil değildir.

Mesela şu yazıyı yazdığım anda, resmî olmayan bazı telsiz telgraflardan bir kaç Alman zırhlısı ile birkaç Alman kruvazörünün, Norveçin garb sahillerinde müttefiklerin donanması tarafından batırıldıklarını, birkaç Alman kruvazörünün de bir Norveç fiyordunda hapsedildiklerini öğreniyorum. Eğer bu haber doğru çıkarsa Almanların Norveç seferi tamamıyla suya düşer ve Almanya bir iş yapayım derken pek büyük ve hattâ kat'i bir mağlûbiyete uğramış olur. Çünkü birkaç zırhlı ve birkaç kruvazör zaten Almanyanın umumî deniz kuvvetleri demektir [*].

Eğer Alman donanması hakikatte bu kadar şiddetli bir darbe yemişe onun değil, Şimal denizinde herhangi bir hakimiyet tesis etmesi hattâ İskajerak ve Kattegat bile emniyette tutması artık meşgûl bir hal almış olur. Zaten denizaltılarının çoğunu kaybetmiştir. Onun için biz Almanların kendi donanmalarını, mahza Troudheim ve Narviki işgal etmek hevesile bu derece büyük bir tehlikeye delice atcaıklarını hiç memul etmemiş ve daima aksini yazmıştı.

Bu meselenin üzerinde duruşumun sebebi Alman donanmasının imhasının harbin neticesi üzerinde büyük bir tesir yapabileceğidir. Elhasıl anlaşılıyor ki, hiç beklenilmeyen kat'i hâdiseler hergün vukubulabilir ve harp zannolunduğundan pek kısa bir zamanda neticelenebilir. Onun için harbi Almanların veya müttefiklerin kazanacakları ihtimallerine göre Avrupanın ne olabileceğini şimdiden düşünebiliriz.

Ben bu iki ihtimale göre çizilmiş iki harita gördüm. Birincisi Almanyanın mağlûbiyeti halinde Avrupanın alacağı hali gösteriyordu ve «Folkise Beobachter» adlı Alman gazetesinden alınarak haftalık bir İsviçre gazetesinden çıkmıştı. Diğer de İngilterede, Alman istilâ ve tevassü plânını göstermek maksadıyla tertib olunan bir Avrupa harita taslağı idi. İşte, bunlar da gösteriyor ki etkârî umumiye harbin her iki zid neticelerine göre Avrupanın mukadderatı meşguldür.

Müttefiklerin galib olması ihtimalini öle alam. «Folkise Beobachter» gazetesinin bu ihtimale göre çizdiği haritada evvelâ Fransanın şimal doğu hududunun

[*] Almanların hizmette: 2 muharebe zırhlısı (Gneisenan ve Schornhorst), 2 zırhlısı (Admiral Scheer ve Duetschland), 6 hafif kruvazörü vardır. İnşada da: 2 muharebe zırhlısı, 3 ağır ve 6 hafif kruvazörü mevcuttur ki bunlardan bazıları hizmete girmiş olabirler.

İngilizlere göre galib bir Almanya Avrupalı bu hale sokacaktır

Almanlara göre müttefiklerin galebesi halinde Avrupanın alacağı şekil budur

Ren nehrine kadar ilerlediği yani cenubdan şimale doğru Mannheim, Wiesbaden ve Köln'ün Fransızlara geçtiği görülür. Bu suretle Almanya ile Belçika arasında artık hudud kalmamış olur. Bundan başka, Almanyanın 1864 de Danimarkadan zapt ve içinde Kiel kanalını inşa ettiği Schleswig-Holstein Danimarkaya geri verilerek Almanya bu hayati askerî ve ticarî ehemmiyeti hatz kanaldan mahrum edilecektir.

Almanya, donanmasını ancak bu kanal sayesinde Baltik denizinden Şimal denizine veya aksi tarafa geçirebilmektedir. Schleswig-Holstein ile beraber Sylt, Nordstrand ve Helgoland adaları yani Almanyanın İngiltereye karşı kullandığı en yakın ve mühim denizaltı ve uçak üsleri de elden çıkmış olacaktır.

Ondan sonra Almanyanın doğu hududları Oder nehrine çizilmiştir. Bu suretle bu nehrin bütün sağ tarafı pek eski ve ehemmiyetli bir Alman Baltik askerî ve ticarî limanı olan Stettin, Alman Silizyanasının merkezi Breslau ve Gleivitz Polonyaya verilecektir. Avrupa haritasında artık ne muhtar bir Danzig, ne bir Koridor ve ne de bir doğu Prusya kalmıyarak Oder nehrinin sağ sahillerinden, eski doğu hududlarına kadar, tek bir parça halinde büyük bir Polonya teşekkül edecektir.

Almanyanın cenub doğusundaki Saksonya ülkesinin de ilhakile Çekoslovakya yeniden, ve daha büyümüş olarak, vücade getirilecektir. Kezalik Bavyera ve Bad ülkelerinin inzmamile büyük bir Habsburg Avusturyası yeniden doğacaktır. Gerçi Alman propaganda nezaretinin yaptırarak yarı resmî Alman gazetesinde nesrettigi bu haritada maksad, müttefiklerin galibiyeti halinde Almanyanın başına gelecek olanları Alman milletine

göstererek onu harbin behemehal kazanılması için Hitler etrafında sınıksız toplamaktır. Fakat Versay muahedesinin ve bunun birer zeylinden başka bir şey olmıyan diğer muahedelerin 20 sene evvel yaptıkları ve yapmak istedikleri Avrupa ve Türkiye haritasına bakılarak yukarıdaki Alman propaganda haritasının pek te tamamiyle bir hayal eseri olmadığını iddia edenler çıkabilir.

Bunlar müttefiklerin galibiyeti halinde Almanyanın silâh, para ve harp sanayiinden tamamile tecrid olunacağını da söyleyebilirler.

O halde Almanyanın mağlûbiyetile, yukarıda tarif olunan haritadaki hudud şartları altında aktolunacak sulh gene muvakkat olacak ve Avrupa bir türlü harbden kurtarılamıyacak demektir. Çünkü milletler ne derece tazyik olursa olsunlar imha edilemezler. Bir millet ne kadar fazla tazyik olunursa onun infilâk kudreti o derece artar. Bu, dünyada insanların yaratılışından o kavim ve milletlerin tekevvününden itibaren varolan hükmü hâlâ geçmiyen ezeli ve ebedî bir kanundur.

Şimdi de ikinci haritaya bakalım. Bunun da, İngiliz istihbarat nezaretinin yaptırmasından maksadı İngilizlerle Fransızlara ve bilhassa bitaraf memleketlere, «eğer Almanlar galib gelirse bizim ve sizin olacağımız ve varacağımız hal işte bundan ibarettir» demektir. Almanyanın yaptıkları ileri sürülerek bunun için de doğru olduğu iddiaları serdölunabilir. Görülüyor ki her iki harita da, bir mağlûbiyet halinde tarafların kendi başlarına gelecek olanları göstermek için bizat kendileri tarafından yapılmışlardır ve onun için enteresandır.

(Devamı 11 inci sayfada)

Hâdiseler Karşısında

ŞUNDAN BUNDAN

Gün doğmadan

Gazetelerde Danimarkanın istilâsını, Norveçin kısmen işgalini okuyan biri:
— «Gün doğmadan meşimeî şebden neler doğar.»

Dedi, bir arkadaş hayrelte yüzüne baktı:
— Sen şaşırmışsın yahu, diye cevap verdi, gün doğmadan doğan olmadı, ölen oldu.

Kopenhag - Kopanhak

— Kopenhag Danimarkanın neresindedir.
— Kopenhag neresindedir bilmiyorum amma, her tarafı Kopanhak oldu.

Bitaraf

— Bitarafı bana bir kelime ile izah edebilir misin?
— Ederim, bakes.

Yükselen ayak

Karaköy köprüsünün, Eminönündeki ayağının yükseltilmesi ameliyesi pek yakında başlayacaktır.

Doğrusu buna hiç memnun olmadım. O da yükselirse, yükselenlerin pek çoğu gibi bizi hiçe sayacak?

— Amma o ayak.
— Diyeceksiniz.
— Ayağın yükselmesi daha fena ya!

Protesto

— Belediye protesto edilmiş.
— O da mı mayın döktü?..

Aynalı efe

Aynalı efenin üç gün hapse mahkûm

olduğunu gazetelerde okuyan evli efendi:
— Muhakkak bu bizim karıdır, de aynalı olmasına aynalı, efe olmasına efe.

Hevesliler

Kız habaları arasında:
— Maarif Vekâletinin kararından berin var mı, mektebli kızların saçları kesik olacaktı.

— Tevekkeli değil.
— Kızın saçlarını mı kestirdi?
— Hayır canım, sen bana cevap ver bu karar gazetelere yazıldı mı?
— Yazıldı.
— Öyleyse kaynanamla, karım okuyacaklar.

— Nereden anladın?
— Her ikisi de bu sabah evden çıkarken saçlarını kestirmek için benden eller şer kuruş istediler de..

Halkevi binası

Görünen köy klavuz istemez. Görülen gördü ve şöyledi:

— Eminönü Halkevi binası yanında inşa edilen temsil ve jimnastik salonları caddeye eğri bir vaziyettedir.

Herkesin söylediğini gazeteler de yazdılar ve mimar «avzih etti;

«Haricden husule gelen çarpıklık caddelerin gayri muntazam oluşundandır.»

Kabahat caddeleri gayri muntazam açanlara yüklenirse, onlar da ortaya çıkıp

«Caddelerin gayri muntazam olmasının kusuru bizde değil, şehrin çarpık oluşundandır.»

mi diyecekler?..

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Hergün mektebe

Amerikadaki Holivud sinema şehrinden daima birçok haberler gelir, bu haberlerden ekserisi sinema yıldızlarının hayatlarına, evlenmelerine, ayrılımlarına, çevirdikleri filmlere dairdir. Fakat son gelen bir haber bunların hepsinden daha alâka bahşir. Bu haber Gov isminde bir şahsa dairdir

Böyle bir sinema artisti ismi duymadınız değil mi? Bu doğrudur. Gov sinema artisti değildir. Lisenin son sınıfında talebedir ve lisenin ilk sınıfından son sınıfına kadar okumuş bir tek gün, ne hastalanmış, ne başka bir mazeret dolayısıyla mektebe gitmediği vaki olmuştur.

İspanyadaki şeytan köprüsü

İspanya'da şeytan köprüsü 18 inci asırda hiç bir harc kullanılmadan taşların birbiri üzerine konulmasıyla yapılmıştır. Fakat o kadar sağlamdır ki, elân bozulmamıştır. İstifade edilir.

Montekarloda uğur pulları

Oyun müptelâlarının eksik olmadığı Monte-karloda, sokaklarda uğur pulları satarlar. Oyun oynı yacaklar dan

pek çoğu bu pullardan almaktadırlar. Uğur pulları onların kazanmalarını yardım etmese bile, pulu yapıp satmaları bu yüzden oldukça kazanmaktadırlar.

Notaları ezberliyen piyanist

Alman piyanisti Hans Von Bülow, Bah, Liszt, Şopen, Bethoven, Şuman ve Brah'mın bütün eserlerinin notalarını ezberle bilmekte meşhurdur. 300.000 notayı ezberden tek hata yapmadan çalar.

GÖNÜLİSLERİ

Bu kadına Ne yapılabilir?

Bay «S.» kendi kullandığı bir tâbirle uğuruma düşmüş bir kadınla evleniyor, yıllarca mes'ud oluyor, fakat günün birinde kadın hiçbir sebep olmadan evi terk ediyor, bir müddet sonra da işfal edildiği ve sonra sokağa atıldığı anlaşılıyor, sual şudur:
— «Bu kadını ne yapayım?»

Başlangıç fenaydı, münasebet yüzde seksen ihtimal ile bu âkubete namzeddi, ona ulaştı. Ortada hayret edilecek bir şey yoktur. Fakat şimdi ne yapmalı?

— Derhal alâkayı kesiniz ve kendi haline bırakınız, demekte tereddüd etmiyeceğim. Bununla beraber okuyucumun çocuğu varsa alâkayı kesmeye

verilecek şekil üzerinde düşünmek icab eder.

Elde mevcut eksik malûmat ile okuyucum hesabına daha esaslı düşünmeye imkân bulamıyorum.

Bayan «C. C.» ye:

Bahsettiğiniz arkadaş biraz müvezvistir. Gönderdiğiniz mektubu haikleten almış, üzerinde düşünmüş, sonra

— Belki fena bir netice verir, enişleşile bir kenara atmış, söyleyince biraz sıkıldı, kim bilir, belki de haklıdır.

Bayan «E. K.» ya:

— Bir aile faciasının mes'uliyetini taksim etmek bahsinde fikrimizi soruyorsunuz, hâdiseye yenidir, biraz bekleyiniz, sonra konuşalım.

TEYZE

Hatıralar Arasında

Yazan: Halid Ziya Uşaklıgil

Vahdettinin beşinci Mehmede çektiği ubudiyet telgrafları

Arnavudluk faciasının önüne geçilememesinin mes'uliyeti kimindir? - Manastırda -
Leşinci Mehmed'in hazinesi hassasının kudreti fevkinde çıkan semahati

Selânik, Üsküb, Priştine, Manastır?.. Nihayet bütün Arnavudluk?.. Seyahati şahane çevresine dahil olan mahdud kısmından sonra bu güzel memleketin bütün diğer parçaları? İşkodra, Elbasan, Debre, Berat, İştib, Ohri, Tirana, Draç, Türk tarihine her mesamından girip onun kanile aş'anan onun mevcudiyetle sarmaşdolaş yaşamış olan bu isimler, şimdi nerelere dağılmış, Arnavud vücudu nasıl parçalara bölünerek şuraya buraya dağılmıştır? Tarih bu feciaya nasıl cevap verebilecektir?..

Üskübden avdette Selânikte gene, muvasalat esnasında yapılan merasim, gündüz ve gece tekerrür etti. Fazla o'arak Sırbistan kralı tarafından gönderilen bir heyeti resmîye şerefine büyük bir ziyafet verildi. Limanda donanma tenvirat yapıldı. Ve ertesi gün sabahleyin erkenden Arnavudluk seyahatinin son merhalesini teşkil edecek olan Manastıra doğru yola çıktık.

Manastırda da aynı istikbal merasimi yapıldı, halk aynı sevinç tezahüratı ile üç gün ça'kandı. Burada kayda şayan olarak epeyce tuhaf bir temâyaya şahid olduk. Niyazi ve Eyüb Sabri hünkâra dağa çıkışlarının ve Manastıra girişlerinin bir taklidini göstermek istediler. Belki biraz garib addedilebilecek olan bu taklid oyununda en ziyade dikkat nazarlarına çarpan Niyazinin yüksele bir at üzerinde uzun bıyıklarını bura bura bir kahraman vaziyetini takınmış olmasıydı. Hünkâr ve maiyetindekiler bu manzarayı mütebessimane temâşa ettiler.

Manastırda ikametî şahane için en münasib bina o'arak belediye dairesi ihzar edilebilmişti. Selânikte, Üskübde, hattâ harab bir bina olmasına rağmen genişçe bulunan Priştine hükümet konağında bulunan ferahlık, bu dar ve basık binada yoktu; maamafih mefruşat idaresi burada da zorlukları ihtiham ederek hünkârın istirahatî esbabını temin edebilmişti.

Padîşah Manastırda da semahat asarını en bol mikyasta gösterdi. Bu seyahat esnasında hazinesi hassa kudretinin pek çok fevkinde çıkmıştı. Avdette muvazenesinde açılan rahneleri kapatmak için tasarruf imkânları araştırılacaktı. İhtiyar edilen bu fedakâr'lıklardan başka Üskübde kan davalarının halli ve sulh ile tesviyesi için ayrıca verilmiş olan otuz beş bin lira da vardı, fakat bu parayı artık hazinesi hassaya tahmil etmek mümkün olamayacağını düşünen hükümet onu

hünkâr namına olmak, fakat maliye tarafından tesviye ettirmek suretini ihtiyar eylemişti.

Hünkâr Manastırda sonra artık bir üçüncü defa gene Selânikte ka'mağa cevaz vermedi. Ora memurlarını ve halkını fazla işgal etmek pek ziyade nazik olan mizacına uygun olmuyordu. Zaten Manastırda avdet edilirken o kadar fazla bir sıcak vardı ki trenin kızgın arabaları adeta bir fırın halinde idi. Sıcağa pek zor tahammül eden padîşah bir an evvel denize çıkmak için acele etti ve Selâniğe muvaza'atı müteakib gene pek parlak teşyi merasimile doğruca Barbaros Hayrettin zirhısına geçildi.

Bu seyahatin hikâyesini burada bitirirken kaydetmekten nefsimi menedim diyeceğim bir hakikat var ki o da Arnavudluk faciasının önüne geçilememiş olmasının azm mes'uliyetidir. Bu mes'uliyet meşrutiyetten sonra hükümet idaresini ellerine alan şahsiyetlere teveccüh eder. Vukuatın bütün ferdi azimlere sürükleyip götürün cereyanı arkasında ne kadar gizlenmeğe ca'is olsa gene itiraf etmek icab eder ki Abdülhamidin uzun yıllar idare etmek imkânlarını bulduğu pek uysal, pek saf bir memleketi beş on desisekârın oyunlarına kurban ettirmemek yolları açık iken ve mevkiin, halin icablarına göre maslahatî idare eylemek çaresi varken cebir ve şiddet usulü tercih olunmuş ve böylelikle asil Arnavudları kudurtmak için vesile arıyan hıyanet erbabının maksadlarına hizmet edilmistir.

Netice olarak, hükmetmekte gecikilmedi ki seyahati şahanedan beklenen fevâid tamamile iflâs etmiştir.

Bu seyahate aid bir hatırayı daha zikredeceğim: Seyahatin başından sonuna kadar Vahdettin her merhalede bir telgraf çekti. Birbirini takip eden bu telgraflar basmabeynci Lûtfi Beye hitaben yazılırdı. O da bunları alır almaz elinde sallıyarak, dudaklarında türlü manalarla dolu ince bir tebessüm, ge'ip beni bulurdu.

Ondan sonra ben de okur ve birbirimize aynı tebessümle zihnimize gelenleri anlatmış olurduk. Lûtfi Bey telgrafları hünkâra gösterdikten sonra hemen cevab vermekte müsaraaat gösterirdi.

Bunların muhteviyatı zübdesi arzı tazimattan, selâmet ve shihati hümayun hakkında Cenabı Hakka tahmidattan ve seyahatin her türlü muvaffakiyet şe-

raiti dairesinde devamı temenniyatından ibaretti; ve pek güzel ibareler içinde Vahdettin padîşahı tâ uzaklara kadar yolda ve tevakkuf olunan şehirlerde ubudiyet teminatile takibden hâli kalmıyordu. Biz pek râna bilirdik ki Vahdettinin korkuları vardı ve bunları padîşah mevkisinde bulunan büyük biraderinin himayesine sığınarak uyuşturmak ihtiyacında idi.

Bu korkuların başında kendisinin ikinci veliahdlikten iskat edilmesi tehlikesini görüyordu. Bütün kuvveti elinde tutan İttihat ve Terakki cemiyetinin kendisine ne dereceye kadar muhalif olduğunu bilmez değildi. Bir yandan cemiyeti iktidar mevkîinden düşürmeğe çalışır, bir yandan da bu maksada nail olamazsa tehlikenin ref'i çaresini arardı. Her iki surette de hünkârın nezdinde mevkimî tahkim ve tesirini teyid etmek lâzımdı.

Kendisinden evvel saltanat makamına gelecek olan Yusuf İzzettin padîşah oluncaya veraset kaidesini tebdil ettirebilir ve veliahdlik makamına kendi oğ'unu geçirebilirdi. Bu ihtimali gözönünde tutarak şimdiden ikinci veliahdlik ünvanını resmen almak başlıca emeli idi. Hattâ bu tehlikeden başka Salâhattin Efendi tehlikesi bile vardı, yahud öyle düşünüyordu. Kim bilir, cemiyet nasîl tedbirler alarak Yusuf İzzettinden sonra saltanat makamına bedbaht Sultan Muradın oğlunu, Salâhattin Efendiyi geçirebilirdi.

İşte Sultan Reşadın artık yakın olduğunda şüphe edilmemek lâzımgelen irtihali üzerine tahaddüs edilecek olan bütün bu ihtimalle, saltanata vusul zamanını sabırsızlıkla bekleyen ve zat, helecanlar, kâbuslar içinde yaşad.

Tahmin edebilir miydi ki o vusul zamanı hulûl ettikten sonra saltanatı hem kendisi için, hem memleketi ve milleti için telâfisi mümkün olamayacak bir nikbet zamanı olacaktır.

Halid Ziya Uşaklıgil

Alınacak otobüsler için mü'araza açılacak

Belediye tarafından Avrupadan getirilecek otobüslerin bin dokuz yüz İngiliz lirasına mal olacağı anlaşılmıştır. Önümüzdeki hafta Ankarada hariceten alınacak otobüsler için bir münakasa açılacaktır.

Feleçiyer emlakının listesi hazırlanıyor

Belediye Reisiği, belediye emlakının listesi tanzim etmektedir. Bu suretle istifade edilen ve istifade edilmiyen binalar meydana çıkmış olacaktır.

[Z İ R A A T]

Yabani zeytinlerin aşlattırılmasına ve zeytinciliğin ıslahına dair nizamname

- 2 - [*]

Üçüncü bölüm: Bakım işleri:

Madde 20 — Mahsuldar zeytinliklerin; her yıl, sonbahar veya kış mevsiminde derin ve ilkbahar mevsiminde de sathi olmak üzere iki defa sürüküp tırmıklanması, üç veya dört senede bir gübrelenmesi ve ihtiyaca göre ağaçların budanıp ayıklanması mecburidir. Arazisi bu yolda ıslanmağa müsaide olmalı ve imarı yalnız dip ve ağacına münhasır kalan dağ mıntakalarındaki zeytinlikler bu hükümden müstesnadır.

Madde 21 — Zeytin ağaçları Ziraat Vekâleti zeytin bakım teşkilâtı tarafından açılan kurslardan ehliyetname almış olanlar tarafından budanır. Ehliyetnamesiz olmaları kimseler zeytin budamazlar. Budama işlerinde zeytin bakım teşkilâtının direktiflerine riayet etmeyenlerin ehliyetname'leri iptal ve kendileri zeytin budamaktan men edilir.

Madde 22 — Zeytin ağaçlarının budanmasından hâsıl olan dalların bakım teşkilâtınca tesbit edilecek müddet içinde ve bu nizamnamede yazılı şartlar dairesinde zeytinliklerden çıkarılması mecburidir.

Madde 23 — Zeytin hasadının zamanı ve nasıl yapılacağı her muntakanın iklim ve ihtiyacına göre bakım teşkilâtı tarafından tesbit ve ilân olunur. Bu tarihten evvel kimse zeytin devşiremez. Yalnız hava, hastalık ve haserat tesirile döken dip zeytinleri toplanabilir.

Madde 24 — Zeytin bakım teşkilâtı; zeytin mahsulünün elle toplanması mümkün olan yerlerde sırlıkla zeytin silkesini menedebilir.

Madde 25 — Zeytin bakım teşkilâtı; zeytin ağaçlarının ziya ve havadan tahamen istifadelerini temin ve bazı hastalıkları önlemek için bunlardan sık olanları sahiplerine söktürür.

Madde 26 — Sahibli mahsuldar zeytinliklerin aralarında bu'nan mevva ağaçlarının kesim ve nakil müsaadesi zeytin bakım teşkilâtı ve bunların bulunmadığı yerlerde ziraat memurları tarafından verilir.

Madde 27 — Zeytinliklere deve, keçi, koyun, sığır ve emsali her çeşid hayvanların sokulması yasaktır. Hafriyat ve nakliyat zarureti ile sokulacak hayvanlara ağızlık takılması mecburidir. Arazisi ıslanmağa müsaide olmalı dağ mıntakalarındaki zeytinliklerde bakım teşkilâtının müsaadesiyle koyun, sığır ve bevgirler otlatılabilir.

Madde 28 — Zeytin sahalarda koyun ve keçi ağılı yapılmaması ve bulunması yasaktır.

Madde 29 — Birinci derece askeri memur mıntakalarda bulunan aşılı zeytinlerin bakım, yabani zeytinlerin aşılma-

[*] İlk yazı 2 Nisan tarihli Son Posta'dadır.

Zeytincilik işlerine bir düzen vermek üzere hazırlanan bu yakınlarda mer'iyete konulan yeni zeytin nizamnamesinin ilk kısmını geçen defa neşretmiştik. Yabani zeytinliklerin nasıl aşılacağına, bunların ne gibi şartlarla mal edilebileceğine aid izahatı ihtiva eden o kısmdan sonra, bugün de kurulu zeytinliklere aid bakım işlerinin nasıl yürüyeceğini belirlen ve bilhassa yasakları gösteren kısmını basıyoruz. Nizamname bu yasakları teker teker saymakla zeytinin köylüye büyük bir rehberlik edecektir. Ve hiç şüphe yok, nizamname hükümlerine ayak uydurulmakla da zeytin mahsulümüzün keyfiyet ve kemiyet itibarıyla daha üstün bir hale erimesi temin edilecektir; zeytinciliğimiz yurdun özlediği bir ileriliğe mazhar olacaktır.

Tarımın

ması işleri zeytin bakım teşkilâtının vereceği talimat altında mahallin askeri makamlarınca yaptırılır.

Madde 30 — Fidan veya dikme ile yeniden zeytinlik kurulması halinde top-rağın hazırlanması, dikim şeklinin ve zamanının tayini zeytin bakım teşkilâtının direktifi ile yapılır.

Madde 31 — Yabani zeytin ağaçları ya yerlerinde aşlattırılarak veya zeytinlikte aşlattırılmak üzere yabani halinde yeni kurulacak zeytinliklere naklolunabilir.

Bunun için yabani zeytinlerin adedlerini ve yerlerini gösterir bir talebname yapılarak mahallin en büyük mülkiye memurluğu vasıtasıyla zeytin bakım teşkilâtına tevdi edilir. Teşkilât memuru keyfiyeti yerinde tetkik ve naklin lüzum ve faydasını tahakkuk ettirdikten sonra mahallin en büyük orman memuruna bir teklifname ile bildirir. Orman memuru dahi başka keşfe lüzum görmeden kökleme ve nakil müsaadesi verir. Nakledilen fidanlardan bir günâ resim alınmaz. Ancak bunların köklenmesinden çıkacak enkazlar devlete aid olduğu gibi bu esnada diğer orman mahsullerine ve ağaçlarına zarar yapanlar hakkında orman kanunu hükümlerine göre ceza tatbik olunur.

Madde 32 — Yukarıki maddeye göre köklenen yabani zeytinlerin ahara satılması yasaktır. Bu yolda hareket edenlerin fidanları zapt ve haklarında ormanlardan kanuna muhalif katiyatta bulunanlar gibi cezalar tatbik olunur.

Madde 33 — Mahsuldar hale getirilecek yabani zeytinliklerin açma işinde ilk temizleme, funda, filarya, pırnal mesesi, sandal ağacı, ilvez gibi ağaççıklara inhisar ettirilir. Diğer ağaçların aşın tatbikinden en az üç sene sonra zeytin bakım memurlarının müsaadesiyle kesilebilir.

(Devamı 11 inci sayfada)

«Son Posta»nın edebî tefrikası: 22

AŞKA İNANMAYAN ADAM

TERCÜME EDEN: HALİT FAHRİ OZANSOY

Yazan: Jorj Delaki

Dört paralık ufak bir diş, hakikaten, vahşi mihrabın önünde kurban edilmeğe lâyıktı: Tâ ki ruhanî reis, içinde ne olduğunu anlamak için onun barsaklarını muayene edebilsindi! Zaten bu insan karıncalarından nicesi, daha az yüksek davalar uğruna, budalaca, menfaatsizce ölüp gitmiyorlar mı idi? Bunun için çivili bir yo'un üstünden biraz hızlıca geçen bir otomobil, yahud meselâ tesadüfen ince bir zehir ihtiva eden bir şişe kâfidir ve işte ehemmiyetsiz bir cesed, ezip giden makinenin altına yuvarlanmış ve bu mahlûklar içerisindeki maddeden ancak bu suretle temizlenmişlerdir.

Maamafih konak ziyafet hazırlıkları ile uğulduyordu. Her tarafta, bütün vazolardan, ilk günün hatırası olarak, me-nekse demetleri fişkırmakta idi.

Mükellef surette kurumuş olan sofrada ilk akşamki gibi, ne bir fazla, ne bir eksik, aynı davetliler aynı sıra ile oturmuşlardı.

İlk defaki gibi, küçük madam baron, elmaslarla giyinip kuşanmış, yüzünden neşe tasarak ziyafete riyaaset etmede idi.

İlk defaki gibi sigara salonunda dans edildi ve ilk defaki gibi, birdenbire hırsla kapılan Mavi Sakal, masanın üstüne vurarak haykırdı:

— Defolun buradan, Hepiniz beni bu çocukla yalnız bırakın.

Hepsi cekilip gittiler ve canavar, in-fhab ettiği kurban ile yalnız kaldı. Ar-

— Ben mi, sinyor?

— Küçüklüğünde din dersinde bulunmuşsunuz. Sana cennetten kovulan şeytanın hikâyesini anlatmışlardır. İşte sen beni, kaybettiği cennetin hasretile kıvranan bu şeytan yaptın.

— Fakat, sevgili sinyorum, ben bunda tamamen masumum! Ben nasıl olur da size bu kadar fenalık etmiş olabilirim, ben yalnız sizin saadetinizi dilerim ve bu uğurda her şeyi hazırım.

— İşte tam üstüne vurdun, işte cürüm bu! Ben senden bütün bunları istemiyordum! Senden yalnız istediğim, bana verileceğin yahud reddedeceğin bir parça zevkti. Demek ki bunu, kabul edip etmemekte serbesttin. Saadete muhtaç değildim ben! Ne imiş o saadet? Ne imiş o cennet ha? Cennetten tardedilen melek buna inanmaz. Benim gibi korkunç bir hale gelen adam saadete, aşka, insanların samimiyetine inanmaz. Bir de sen geliyorsun ve bana işte saadet, işte samimiyet, işte aşk diyorsun, aşifte! Halbuki hiç biri sahi değil!

Rozelin, hazin bir sesle ve âdeta inliyerek:

— Nasıl, sahi değil mi? dedi.

— Hayır, beni sevdiğin sahi değil! Sahi olan, senin, diğerlerinden daha ahlâksız, daha zehirli bir diş mahlûk oluşun ve ince hilelerinle, dессas, benden daha fazla çekmek isteyişin!

— Fakat daha fazla ne? Ben sizden hiç bir zaman bir şey istedim mi?

— Hah hah! şimdi de bu kurnazlık! Bizler biliriz bunu, her zaman verenler. Bu oyun meşhurdur ve biz her zaman buna kapılırız.

Rozelin dehşete uğramış, ezilmiş, tevek-kül etmişti...

Nerede ise bayılacak halde:

— Yarabbi, niçin geçen gün size bunu söylemişim?

Dedi.

— Evet, niçin.. kalbi çürümüş melek

— Ben mi, sinyor?

— Küçüklüğünde din dersinde bulunmuşsunuz. Sana cennetten kovulan şeytanın hikâyesini anlatmışlardır. İşte sen beni, kaybettiği cennetin hasretile kıvranan bu şeytan yaptın.

— Fakat, sevgili sinyorum, ben bunda tamamen masumum! Ben nasıl olur da size bu kadar fenalık etmiş olabilirim, ben yalnız sizin saadetinizi dilerim ve bu uğurda her şeyi hazırım.

— İşte tam üstüne vurdun, işte cürüm bu! Ben senden bütün bunları istemiyordum! Senden yalnız istediğim, bana verileceğin yahud reddedeceğin bir parça zevkti. Demek ki bunu, kabul edip etmemekte serbesttin. Saadete muhtaç değildim ben! Ne imiş o saadet? Ne imiş o cennet ha? Cennetten tardedilen melek buna inanmaz. Benim gibi korkunç bir hale gelen adam saadete, aşka, insanların samimiyetine inanmaz. Bir de sen geliyorsun ve bana işte saadet, işte samimiyet, işte aşk diyorsun, aşifte! Halbuki hiç biri sahi değil!

Rozelin, hazin bir sesle ve âdeta inliyerek:

— Nasıl, sahi değil mi? dedi.

— Hayır, beni sevdiğin sahi değil! Sahi olan, senin, diğerlerinden daha ahlâksız, daha zehirli bir diş mahlûk oluşun ve ince hilelerinle, dессas, benden daha fazla çekmek isteyişin!

— Fakat daha fazla ne? Ben sizden hiç bir zaman bir şey istedim mi?

— Hah hah! şimdi de bu kurnazlık! Bizler biliriz bunu, her zaman verenler. Bu oyun meşhurdur ve biz her zaman buna kapılırız.

Rozelin dehşete uğramış, ezilmiş, tevek-kül etmişti...

Nerede ise bayılacak halde:

— Yarabbi, niçin geçen gün size bunu söylemişim?

Dedi.

— Evet, niçin.. kalbi çürümüş melek

çehresi, niçin o ulvî sözü bana söyledin? Mademki doğru değildi, niçin bana onu söyledin?

— Maamafih o sözüme doğrudur, sinyor, sizi seviyorum.

— Yalan söylüyorsun, aşifte! Hem çok güzel yalan söylüyorsun... Hani az daha insan sana inanacak! Hem dememiş miydin ki benim için hayatım da verirdin?

Rozelin, soğuk bir dehşetin kalbini dondurduğunu hissetti. Cevab vermediğinden, öteki tekrarladi.

— Söyledin mi bunu, komedyacı?

— Evet söyledim, sinyor, düşündüğüm gibi ve gene söylüyorum... Eğer isteseydin size hayatımı verirdim.

Mavi Sakal saniyeden saniyeye daha korkunç kesilerek, kızın taze nefesinden ateş içindeki suratının ılıklaştığını hissedecek kadar ona tekrar sokuldu.

— Gülmeden şunu bir daha söyle de daha yakından göreyim bakayım, müs-tekreh yalan bir çocuğun ağzından çıkınca ne şekil alıyormuş! İsbat, yegâne isbat... haydi ver onu bana, eğer bu söylediğin doğru ise...

— Nasıl?.. Sizin için öleyim mi istiyorsunuz, sinyor?

Canavar, muzlim bir sevinçle:

— Hah! hah! diye alay etti, işte hilekârlığın maskesi atılacak olan bu ulvî dakikadayız!

(Arkası var)

İKTİSADÎ TETKİKLER

Bugünkü Norveç

İktisadî, sınaî ve ticarî vaziyeti, Almanya ile mazideki münasebatı

Yazan : Hasan Âli Ediz

Norveçin en mühim limanlarından Berg en

Kapkara irtına buldukları, uzun müddet birçok küçük devletlerin başı üzerinde dolaştı, durdu. Hiç dinmeyen gök gürlütüleri arasında, asıl fırtınanın nerede kopacağını, herkes şiddetle merak ediyordu. Fakat bu merak çok sürmedi. Son günlerin birbirini takip eden haberleri, Danimarka ile Norveçin istilâya uğradıklarını bize öğrettiler.

İskandinavya memleketleri, geçen dünya harbinde sonuna kadar bitaraf kalabilmiş ve bu yüzden bir hayli para kazanmışlardı. Bu defaki dünya harbinin ilk safhalarında da aynı hal devam etmişti. Fakat Sovyetler Birliği ile Finlandiya arasında başlayan muharebe, birdenbire bütün dünyanın dikkatini İskandinavya çevirmeye sebep oldu. İsveç ve Norveç hükümetleri muhtelif vesilelerle, müttefiklerin, Almanların ve Sovyetler Birliğinin nota bombardımanına uğradılar. Daha o zaman İskandinavya hükümetlerinin bitaraflığı bozulmak tehlikeleri geçirdi. Fakat Manerhaym hattının yarılması, Finlandiyanın süratle sulhe mecbur olması, vaziyeti muvakkat bir zaman için kurtarmış oldu. İşler bu safhada cereyan ederken müttefikler, Almanya tarafındaki ekonomik çemberi daraltmak hususunda, esaslı bir takım kararlar ittihaz ettiler. Bu kararın tatbikatından olarak, Norveç sahillerinin muayyen noktalarına mayınlar döktüler. İsveç ve Norveç pazarlarının kendisine kapanması, Almanyayı can evinden vuran bir darbe idi. Almanya derhal bunu, mukabil bir takım tedbirlerle karşıladı.

Almanyanın Norveç'e olan alakası hiç de yeni değildir. Almanya, bilhassa Hitler İktidara geçtikten sonra Norveç'e büyük bir ehemmiyet vermeğe başlamış, orasını ekonomik nüfuzu altına almağa çalışmıştı.

Almanyanın İskandinavya memleketlerine, bilhassa Norveç'e olan alakasının sebeplerini daha iyi anlayabilmemiz için, Norveçin ekonomik vaziyetini bilmemiz lazımdır.

Norveçin nüfusu ancak 2,884,000 dir. İsveç nüfusu itibarile aşağı yukarı Norveçin iki mislidir. Almanya, bunların arazi genişliğini nazarı itibarile alarak, bunların her kisi için de «nüfussuz memleket» demekte ve bursasını Alman nüfusile doldurmağı, daha bir hayli zaman önce tasarlamakta idi.

Norveç, İskandinavya yarımadasının garb kısmını işgal etmektedir; arazisi, 323,800 kilometre murabbahtadır. Norveçin, hemen hemen bütün İskandinavya yarımadası uzunluğuna, İsveç'e hududu vardır; yarımadasın ancak en şimal kısmında Finlandiya hududu vardır.

Norveçin 3000 kilometre kadar tutan sahilleri pek girintili kıvrımlı olup, gerek ticaret, gerekse harb filoları için tabii birer liman hizmetini görmektedir. Norveçin vasatî yüksekliği 490 metre kadardır. Gölleri ve süratle akan nehir-

leri, orada, «beyaz kömür» denilen elektrik enerjisinin fevkalâde ucuz bir fiatla elde edilmesini mümkün kılmaktadır.

Norveç arazisinin ancak cüz'î bir kısmı, takriben 1/4 i, ziraate elverişlidir. Arazinin ziraate elverişli olan kısımları, ancak sahillere, memleketin cenubu garbi kısmıdır. Fakat buna rağmen memleket nüfusunun 2/5 si, ziraatle ve balıkçılıkla meşguldür.

Balıkçılık, Norveç ekonomisinde çok esaslı bir rol oynamaktadır. Norveçteki balıkçılığın tarihi, hemen hemen bin senelik bir maziye maliktir. Norveç balıkçıları, faaliyet sahalarını yavaş yavaş kendi kara sularından çıkararak açık denizlere kadar uzanmışlardır. Bugün Norveçin elinde, dünyanın en iyi ve en modern balıkçı gemileri bulunmaktadır. Dünyadaki tuzlu ringa balığı istihsalâtının hemen hemen 1/3 i, Norveçin hissesine isabet etmektedir. Norveç balıkçıları, balına avcılığında da mühim bir rol oynamaktadırlar. Norveç balıkçıları, tâ Meksika, Avustralya, Afrika sahillerine kadar uzanmaktadır.

Norveçte konserve sanayii de bir hayli inkişaf etmiştir; konserve balık yapan 200 den fazla fabrikası vardır.

Balık ve balık mahsulâtı bütün Norveç ihracatının 1/3 ini teşkil etmektedir.

Norveçin en mühim sanayi şubelerinden biri de kâğıd ve selluloz sanayiidir. Bu sanayi şubesinin inkişaf edebilmesi için, memleketin zengin bir orman kütlesine sahip olması lazımdır. Filhakkâ da öyledir; Norveç arazisinin takriben 1/5 ini ormanlar kaplamaktadır. Norveç ormanlarının % 70 ini çam ağaçları teşkil eder.

Norveç, kereste ihracatı bakımından dünya ekonomisinde mühim bir rol oynamamakla beraber, kâğıd ve selluloz sanayii bakımından fevkalâde mühim bir mevkiî vardır.

Norveç her yıl birkaç yüz bin ton kereste ihraç eder. Senelik kâğıd ihracatı 500 bin tonu, selluloz ihracatı ise 400 bin tonu bulur. Norveç sellulozu birçok memleketlerin (bu arada Almanya ve Japonya'nın) sun'î ipek istihsalâtı için iptidai madde vazifesini görür. Halbuki malûm olduğu üzere sun'î ipek patlayıcı maddelerin istihsalinde kullanılan «ihtiyat» bir iptidai maddedir.

Norveçin kâğıd ve selluloz endüstrisi, geniş mikyasta su enerjisinden istifade etmektedir.

Norveçte birçok alominyom fabrikaları vardır. Bu fabrikalar: Amerikan, Fransız ve İngiliz sermayelerile işlemektedirler. Norveçin Oda'daki çinko eritmeğe mahsus fabrikaları, Fransız - Belçika kumpanyalarından birine aiddir.

Ecnebi sermayesi Norveçin maden sanayiinde de mühim bir rol oynamaktadır.

Norveçte fevkalâde zengin bakır madenleri vardır. Zengin bakır cevheri ihtiva eden pirit madeni istihsalâtı, son birkaç yıl içinde (900) bin tonu bulmuştur. Norveçteki senelik bakır istihsalâtı 25 bin ton kadardır.

1933 yılına nazaran Norveçteki demir istihsalâtı da iki misli artmıştır. Bundan maada Norveçte zengin nikel gümüş ve çinko madenleri de vardır.

Norveçte elektrik malzemesi yapan sanayi ile kimya sanayii de fevkalâde inkişaf etmiştir. Geçen dünya harbinden sonra Almanyanın Farben endüstri tröstü, İsveçin bu sanayi şubesine kol atmış ve buraya pek sağlam yerleşmişti.

İngiltere, 1935 yılına kadar, Norveçin dış ticaretinde birinci derecede bir rol oynuyordu. Fakat 1935 yılından itibaren vaziyet Almanların lehine olarak değişti. Bugün Norveçin, harb sanayiine yarıyan bütün iptidai maddelerini Almanya çekmektedir.

Almanların asker çıkararak işgal ettikleri, Norveçin şimal kıyılarındaki Narvik limanında, Krupp konserinin sermayesile kurulmuş çelik izabe fabrikası vardır. Bu fabrikanın senelik çelik istihsalâtı 30 bin tonu bulmaktadır.

Norveçin tabii zenginliklerinden başka, fevkalâde kudretli bir ticaret filosuna sahip olduğu bütün emperyalist devletlerin istihsalâtı buraya çekmektedir. Norveçin ticaret filosu 4 milyon tonu bulmaktadır. Norveç bu bakımdan dünyada dördüncü veyahud beşinci mevkiî işgal etmektedir. Geçen dünya harbinde İngiltere Norveç ticaret filosundan bir hayli istifade etmiş, bu yüzden Norveç, filosunun % 49 unu kaybetmişti.

Harb biter bitmez Norveç derhal batan gemilerinin telâfisine koyulmuş, Amerika ve İngiliz tezgâhlarına yüzlerce gemi sipariş etmiştir. Bu yüzden bugün Norveçin elindeki gemiler yarı yarıya yenidir.

Almanyanın Norveç'i istilâsı, ekonomik bakımdan olduğu kadar stratejik bakımdan da mühimdir. Çünkü Almanya, İngiltereye yapacağı hava akınları için Norveçin fevkalâde mühim istifadeler yapabileceği gibi, muhtelif denizlerde faaliyetinde bulunan denizaltıları için de, işe pek uygun olan Norveç limanlarını kullanmak istiyecektir. Hasan Âli Ediz

Sayfiyelerdeki eğlence yerlerinin tarifeleri hazırlanacak

Belediye İktisad İşleri Müdürlüğü sayfiye yerlerindeki gazino, lokanta ve emsali eğlence yerlerinin tarifelerini şimdiden hazırlatacağı. Eğlence yerlerinin pahalı olması temin edilecektir.

Lokantacılar fiatlara zam yapmalarını istediler

Lokantacılar mürekkep bir heyet dün bir istida ile belediyeye müracaat etmişlerdir. İstidada, yemek tarifelerinde tadilat ve fiatlara bir miktar zam yapılmasını istemişlerdir.

Son Postanın zabıta romanı, 8

3 KELİMENİN ESPRARI

Yazan: İhsan Arif

Neticesiz kalan hamleler

— Aşağı yukarı hepsini tanırım. Ben kendisini giydirdirirken bana daima onlardan bahsederdi.

— Hanımın size Doğan isminde hiç kimseden bahsetmedi mi? Bu adamın bir dost olduğunu iddia etmiyorum. Belki de bir düşmandır.

— Hayır efendim! Madam bana böyle bir isimden hiç bir zaman bahsetmedi.

Haşmet, hakiki bir kördüğüm karşısında idi. Fransız hizmetçiyi bir saatten beri istintak ettiği halde ondan sadra şifa verecek hiç bir şey öğrenememişti. Halbuki Hanriyet, artistin en mahrem adamı idi. Her şeyi onun bilmesi lazımdı. Polis âmri, bir iz bulmak için yaptığı hamlelerin neticesiz kaldığını gördükçe sinirleniyordu. Kendisi tam bir karanlık içinde idi.

Onun vazifesi, hakikati bularak onun nurile bu karanlıkları dağıtmak, katili yakalayıp adaletin eline teslim etmektir.

Hanriyete baktı. Bu kızın yüzündeki saffet ve hareketindeki masumiyet yalan söylemediğini gösteriyordu:

— Doğru söylediğine yemin eder misin?

— Evet bayım! Madamın burada ve Avrupada birçok dostları vardı. Hepsini tanırım. Fakat içlerinde Doğan isminde bir kimse yoktu.

Haşmet, Fransız hizmetçinin yalan söylemediğine kanaat getirmişti. Bu cinayeti Julide işlemiş olabilirdi. Bu takdirde Doğan isminde meçhul bir kimseyi aramak manasızdı. Genç, zengin ve şımarık kız, kıskançlık saika-sile böyle bir halt yemiş olabilir peki! Bayan Senihanın ölümlük otel müdürüne söylediği kelimelere gelince, bunların sarıh bir mana ifade etmesi de pek mümkün! Haşmet, polisliğe başladığı uzun seneler içinde böyle kıskançlık yüzünden vukua gelen bir çok cinayetler hatırlıyordu.

Bu cinayette hırsızlık mevzu bahis değildi. Çünkü, kadının mücevherleri, bütün kıymetli eşyası yerli yerinde duruyordu.

Seniha öldürülmeden evvel odada Julide ile başbaşa kalmıştı. Ve orada başka kimse bulunmadığı anlaşılıyordu. O halde?

— 3 —

Polis müdüriyetinin parmak izi mütehassısları Kristalpalasa gelerek Semihanın dairesinde, ve gömülmeden evvel kadının cesedi üzerinde inceden inceye tetkikatta bulunmuşlardı.

Bilhassa, aleti katil olan bıçak üzerinde uzun uzadıya meşgul oldular. Haşmet'e muavini Kemal, henüz oteledeki işlerini bitirmemişlerdi. Senihanın süslü salonunda bir masa başında oturmuş konuşuyorlardı. Bu sırada kapı açıldı. Ve otele kadın hizmetçilerinden olan ve kadın vurulmuş olduğunu ilk defa gören Eleni korku korku içeri girdi. Kadıncığımız, hâlâ geçirdiği büyük heyecanın tesiri altında idi. Evvelâ, polislere, sonra da tuvalet odasına baktı.

Haşmet, Eleniye bir yer gösterdi: — Buyurun, oturun bakalım.

Kadın titriyerek iskemlenin kenarına ilişti.

— Siz cinayetten haberdarsınız değil mi?

— Evet bayım!

— Odaya niçin girmiştiniz; sizi birisi mi çağırmıştı?

— Hayır, beni kimse çağırmamıştı. Odada yirtık bir perde vardı. Onu erkenden değiştirmek emrini almıştım.

— Kapıları açık mı buldunuz?

— Evet kapılar açıktı.

— Demek doğru içeri girdiniz. Yolda veya içeride kimseye tesadüf etmediniz mi?

Eleni hafifce titredii:

— Hayır, hiç kimseye tesadüf etmedim. Yalnız kapıların açık bulunduğunu havretimi mucib oldu.

— İyi düşününüz bakalım. Genç bir kadına tesadüf etmediniz mi? Julide isminde...

— Bayan Julideyi tanırım. Kendisini yemekten evvel görmüştüm. Her

zamanki gibi iltifat ederek beni selâmladı. Ondan sonra bir daha görmedim kendisini...

— Kapıdan girince doğru salona mı geçtiniz?

— Evet efendim.

— Etraftan bir gürlüdü, bir ayak sesi duymadınız mı?

— Hayır, hiç bir ses duymadım. Tuvalet odasına geçtim. Ve orada zavallı madamı bu divanın üzerinde vurulmuş bir halde buldum.

— Bu sahneyi görür görmez bağırdınız demek.

— Ah, burasını hatırlamıyorum. O kadar korkmuşum ki... Acaba bu işi benim yaptığımdan mı şüphe ediyorsunuz. Buna kat'iyen imkân yok. Ben bayan Senihayı çok severdim. Çok iyi, tatlı, kibar bir kadındı.

— Canım sizden şüphe ettiğimi de nereden çıkardım? Yalnız gördüklerinizi, bildiklerinizi öğrenmek istedim. Soracaklarım da bitti. İzahatınıza teşekkür ederim, gidebilirsiniz.

Eleni odadan çıkarken demindenberi isticvabı dikkatle takip eden genç bir polis memuru eğilerek yerdeki bıçağı aldı. Güzel bir kadını, hayatının en mes'ud günlerinden birinde öldürmüş olan bu kanlı demir parçasını a-deta korkarak tutuyordu. Mesleğe yeni girdiği belli idi. Bir polisten ziyade hayata yeni atılmış bir ilk mekteb muallimine benziyordu. Başını sallıyarak kendi kendine söylendi:

— Ben hayatımda böyle bıçak görmedim. Ne tuhaf şey!

Bıçak, on iki santim uzunluğunda idi. Üzerinde iki derin kertik bulunan bir kemik sapa geçirilmişti.

Haşmet de bıçak ile alakadar oldu. Eline alıp baktıktan sonra:

— Bursa mamulâtından olacak.

Genç polis de şu mütaleada bulundu:

— Çok eski bir şey... Sahibi, bu kertikleri kaybolmasın diye yapmış olacaktır.

Haşmet saatine baktı:

— Bana otel kapıcısını çağırınız.

Bir iki dakika sonra, kapı açıldı ve otele kelli fellî kapıcısı içeri girdi. Bu, nevi şahsına münhasır bir tipti. Bakışlarından, kurnaz tilkilerden olduğu belli oluyordu.

Tecrübede polis müfettişi, muhatablarının ahvali ruhiyelerini derhal anlamakta meharet sahibi idi. Sordu:

— Bu otele kapıcısı siz misiniz? Sizin bize çok yardımınız dokunacaktır. İsminiz?

Kapıcı vakurane bir hareketle cevap verdi:

— Cemil!

— Bay Cemil, bu daireyi işgal eden bayanı tanırınız tabii?

— Onu ben değil, dünya tanır. Onda ki güzellik, ondaki san'at... Zavallı, bedbaht kadın...

— Teessürünüze iştirak ederim. Fakat, yalnız sorduğum suallere cevap verirseniz daha iyi olur.

— Nasıl münasib görürseniz bay komiser!

— Bayan Seniha dün bir ziyafet vermiş...

— Bayan olduğunu bilmem, biz ken disine daima matmazel Seniha derdik. (Arkası var)

9 Alman harb gemisi battı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Muharebeye iştirak eden İngiliz distroyerlerinden «Hunter» batmıştır. «Hardy» karaya oturmuş ve bilâhare parçalanmıştır. Diğer bir distroyer de hasara uğramıştır. Muharebe, Almanların takviye ettikleri sahil bataryaları da iştirak etmişlerdir.

Gene Narvik limanı civarında İngiliz muhribleri, altı Alman nakliye gemisini batırılmışlardır. Bunlar arasında yeni inşa edilmiş «Ravensfeld» gemisi de vardır. Batırılan gemilerden üçü asker, diğer üçü de işe maddeleri ve mühimmat naklediyorlardı.

Bu akşam Stokholm'den verilen ve henüz resmen teyid edilmeyen bir habere göre, kuvvetli bir İngiliz filosu bugün öğleden sonra Oslo fiyorduna girmeğe muvaffak olmuştur.

Filo komandanı, hükümet merkezi ni işgal eden Alman kuvvetlerine teslim olmak için on üç saat mühlet vermiş ve bu müddetin sonunda şehri bombardıman edeceğini bildirmiştir.

Bugünkü deniz muharebelerinin suklet merkezini İskajerakta yapılmakta olan büyük deniz muharebesi teşkil etmektedir. Almanların İskajerak boğazını geçilmez bir hale getirdikleri iddiasına rağmen bugün İngiliz filosu bu sahaya girmiş ve Katekatı geçerek Göteberg açıklarına varmış bulunmaktadır.

Bugünkü İskajerak muharebesi esnasında biri Doyçland sınıfından olduğu söylenen bir ceb kruvazörü ile, diğer iki harb gemisi daha batırılmıştır. Ayrıca Norveç sahil bataryaları tarafından «Emden» kruvazörü de batırılmıştır.

Yalnız Oslo fiyordunda bugünkü harekât esnasında 40 bin tona ballı olan Alman harb gemisi batırılmıştır. Blucher zirhlisi ve Karlsruhe kruvazörü bu yekûna dahildir.

Yapılan bir bilâncoya göre bugün muhtelif harekât esnasında batırılan haber alınan Alman harb gemilerinin sayısı 9'dur. Bunlardan altısı kruvazör, ikisi distroyerdir. Diğer birinin de sınıfı belli değildir. Bunlardan başka 2 kruvazör, 3 distroyer hasara uğramışlardır.

Bu münasebete tebarüz ettirilmiştir ki harbin başlangıcında Almanyanın 8 kruvazörü vardı. Bu vaziyete göre bunlardan beşi batırılmıştır. İngilizlerin 60, Fransanın ise 20 kruvazörü vardır.

Alman tebliği

Berlin, 10 (A.A.) — Alman başkumandanlığının resmi tebliğinde Alman kruvazörü Blücherin Oslo açıklarında sahil bataryalarını iskâta çalışırken ağır hasara uğradığı ve müteakiben birkaç mayne çarparak battığı bildirilmektedir.

Aynı tebliğde Alman kruvazörü Karlsruhe'nin de Kristiansund'da şiddetli bir mukavemetle maruz kalarak ağır hasara uğradığı ve battığı ilâve edilmiştir.

Berlin, 10 — Resmî tebliğ: Deniz harekâtı devam etmektedir. Ancak bu harekât bittikten sonradır ki Alman deniz kuvvetlerinin İngiliz ve Fransız deniz kuvvetlerine verdirdiği zayıt hakkında geniş bir hülâsa verilebilecektir.

İngiltere, Norveç sularına maynlar koyar koymaz, derhal mühim Norveç üslerinin işgalini evvelden derpiş etmiş bulunuyordu. Alman hareketi, bu teşebbüse ancak on saat takaddüm etmiştir. İngilizlerin deniz cüzütlarına ve İngiliz nakliye gemileri, dün öğeden sonra geç vakit Alman hava kuvvetlerinin taarruzuna hedef olmuş ve mühim bir mağlûbiyete uğratılmıştır. Hemen bütün düşman gemilerine, büyük çapta bombalar isabet etmiştir.

İsabet vaki olan düşman gemileri şunlardır:

Dört safı harb zirhlisi (her birine iki veya üç bomba).

İki muharebe kruvazörü (her birine bir bomba).

İki ağır kruvazör (her birine bir veya iki bomba).

Bir ağır kruvazörde, bombalarla yangın çıkarılmış, iki nakliye gemisine birer bomba isabet etmiştir.

Avei tayyareleri filoları Danimarkaya Norveçin garb sahillerini ve Alman koyunu mürakabe altında bulundurarak harekâtı emniyet altına almışlardır. Bir Sunderland İngiliz tayyaresi düşürülmüştür.

Norveçin işgali çabuk ve sistematik

bir surette devam etmektedir.

Batan gemilerin evsafı

Londra, 10 (A.A.) — Batan Alman kruvazörü Blücher 10 bin tonluktur. İnşası 1939 da tamamlanmıştır. Vapurda 8 pusluk 8 tane toplu 3 tayyare vardı.

Alman kruvazörü Karlsruhe 6000 tonluktur ve Königsberg sınıfındadır. Gemide 570 kişi, 9 tane 5,9 pusluk toplu 6 tane 3,5 pusluk hava topu vardı.

Karlsruhe kruvazörünün inşası 1929 da tamamlanmıştır.

İngilizlerin te'zibi

Londra, 10 (A.A.) — İngiliz harb gemilerinin ağır zavata uğratıldığı hakkındaki Alman başkumandanlığının teb'izi bahriye nezareti tarafından bu sahab tezkib edilmiştir.

Narvik muharebesi hakkında

Alman tebliği

Berlin 10 (A.A.) — Alman ordusu başkumandanlığın tebliğ ediyor:

10 Nisan sabahı şafakla beraber İngiliz deniz kuvvetleri Narvike girmeğe teşebbüs etmişlerdir. Bu taarruz Narvikde bulunan Alman harb gemileri tarafından tardedilmiştir. İngiliz gemileri ağır zavata veya ciddi hasara uğramıştır. Üç İngiliz distroyeri tahrib edilmiştir.

İngiliz amirallığı diğer bir distroyerin de ciddi hasara uğradığını ve muharebe harici olduğunu itiraf etmektedir.

8 Nisanda diğer bir vesile ile başka bir İngiliz distroyeri de batırılmıştır.

İngiliz Bahriye Nezaretinin

Narvik muharebesi

hakkındaki tebliği

Londra, 10 (A.A.) — Hunter ve Hardy distroyerleri hakkında bahriye nezareti tarafından neşredilen tebliğ aşağıdadır:

İngiliz kuvvetleri bugün şafakla beraber Narvikteki Alman kuvvetlerine hücum etmiş ve şiddetli bir mukavemetle karşılaşmışlardır. Hunter distroyeri batmış ve Hardy distroyeri karaya oturmuştur. Filonun mütebaki kısmı geri çekilmiştir.

İnsan zayıtının tam miktarı henüz meçhuldür. Bu husustaki liste mümkün olduğu kadar çabuk neşredilecektir.

Bir Alman distroyerinin batışı

Londra 10 (A.A.) — İngiliz tayyareleri Oslo koyunda bir Alman distroyerini bombardıman edip batırmıştır.

İngiliz tayyareleri'nin faaliyeti

Londra, 10 (A.A.) — Royter bildiriyor: İngiliz hava kuvvetlerine mensub geniş sahalı bombardıman tayyareleri Bergen limanında bulunan Alman gemilerine karşı birbiri ardına hücumlarda bulunmuşlardır. Alman gemileri, İngiliz tayyarelerine ateş açmıştır. Limanda bulunan iki büyük Alman kruvazörü ve iki torpido muhribi, İngiliz tayyarelerinin bombalarına hedef teşkil etmiştir. Kruvazörlerden bir tanesinin kış tarafına ağır bir bomba isabet etmiştir. Sanıldığına göre, diğer gemiler de hasara uğramıştır.

İngiliz gazeteleri ne diyorlar?

Londra, 10 (A.A.) — Daily Telegraph gazetesinin deniz muharriri yazıyor:

A'manya, denizlere hâkim olmadığı halde Norveçe İskajerakin ötesine kuvvetler göndermekle müthiş bir tehlikeye düşmüş bulunuyor. Filhakika hiçbir ordu işesiz harekâta devam edemez. Halbuki Norveçteki ordu ancak denizden beslenebilir. Denizlere hâkim olan devlet ise bu ordunun münakalatını tamamlamıştır. İşte bugün Norveçe çıkarılmış olan Alman ordusunun hakikî vaziyeti budur. Norveçe Alman alavlarının gönderilmesi kadar İngilterenin işine gelen bir şey tasavvur olunamaz.

Alman nakliye gemileri, harb gemilerinin refakatinde olmasa kruvazörlerin, torpidoların ve denizaltılarının kolayca eline düşer. Eğer şimdi yapıldığı gibi bütün Alman donanması çıkarsa Alman filosunu imha için icab eden kuvvetleri tahşid eylemek İngiltere için güç değildir.

İngiliz askerî muharrirleri vaziyeti

nasıl görüyorlar?

Londra, 10 (A.A.) — Royter ajansının askerî muharriri, İngiliz kuvvetleri Norveçe geldiği zaman, Norveçin sayısız fiyollarının, harbe çok mühim rol oynayacaklarını yazmaktadır. İngilizler kara, deniz, hava kuvvetlerinin girişecekleri müsterek harekât, askerî hareketlerin

en müşküllerindedir. Erkânı harbiyenin işi pek karışıktır. Bu harekâta iştirak eden her ferdin, gemiye bindiği andan karaya çıkacağı ana kadar, vazifesinin neden ibaret olduğunu ve kendisinden ne beklendiğini bilmesi lâzımdır. Müsterek harekâtın muvaffakiyeti veya akameti bahsinde, iklim şeraitinin büyük dahlil vardır. Bilhassa karaya ihraç hareketi, karaya ayak basan kıştaın donanma tarafından himayesindeki kolaylıklara bağlıdır. Fiyollar, bu himayeyi ideal bir tarzda hazırlamağa müsaidir. İngiliz kuvvetleri Bergen şimaline ihraç edilmeleri ihtimali yoktur. Zira Bergenle Oslo arasında fazla mesafe vardır. Eğer İngiliz kuvvetleri Bergen yakınında karaya ihraç edilecek olurlarsa Oslo üzerine yürüyecekleri zaman, Bergen'e muvasalalarını temin etmek çok müşkü olacaktır. Başlıca mahzur buradadır. Maamafih, Bergenin işgali İskajerakin tehlikeli noktalarına hâkim olmak ve boğazın dar sularındaki maynleri temizlemek imkânını verecektir.

İngilizlerin Norveçe kuvvet göndermeleri o kada ehemmiyeti haiz değildi. Muhakkak o'an bir nokta vardır: Almanların Norveçi istilâ etmeleri, Hitlerin şimdi iki cepheye harbetmesi demektir. Almanlar, şimdiye kadar hiçbir zaman donanmanın ve tayyarelerin yardımile kara harbi yapmamışlardır. Binaenaleyh tecrübeli yoktur ve bunun müşkülâtını bilmezler.

Fransız mahfelleri vaziyeti

nasıl görüyorlar?

Paris, 10 (A.A.) — Salâhiyyettar Fransız deniz mahfellerinde şöyle denilmektedir:

Şimal denizinde ve İskajerakta vukubulan deniz muharebelerinin neticeleri hakkında verilen bütün tafsilât resmî mahiyette değildir.

Fransız harb gemileri İngiliz filosu ile birlikte hareket etmektedir. İngiliz ve Fransız deniz makamları harekâtın seyirine halel vermeyecek olan haberleri vermektedirler.

Almanların Oslo, Christiansand, Egersund, Bergen, Stavanger ve Trondjhem işgal ettikleri muhakkaktır. Fakat Narvikin işgali hakkındaki haber teyyüd etmemiştir.

Bununla beraber aynı mahfellerde bu ilk muvaffakiyetlerin geçici olduğu kanaati vardır. Bu şehirlerin işgali için muhtelif metodlar kullanılmıştır. Yalnız Oslo, Egersund ve Bergende karaya asker çıkarılmıştır. Başka yerlerde harekât Norveçe ikamet eden Almanlarla takviye edilen hafif müfrezelerle başarılmıştır.

Trondjhemde ve belki de Narvikte bu limanlarda bulunan Alman ticaret gemileri mürettebatının Alman paraşütçülerine yardım ettikleri tahmin edilmektedir.

Bu muntakalarda bulunan Alman askerlerinin birkaç yüz kişiden ibaret olduğuna muhakkak nazarla bakılmaktadır.

Bir İngiliz gazetesinin

verdiği haber

Londra, 10 (A.A.) — Daily Express gazetesinde okunmuştur:

Müttefiklerin bir heyeti seferiyesi ile 600 tayyaresi, Norveçe müteveccihen yola çıkmıştır.

Stokholm'e sığınan

bir Alman muhribi

Londra, 10 (A.A.) — Roma radyosu, ciddi surette hasara uğramış bir Alman muhribinin Stokholm limanına girdiğini haber vermektedir.

İngilterenin Balkan

elçileri dün toplandılar

Londra, 10 (A.A.) — İngilterenin Londrada bulunmakta olan Balkan mümessilleri bugün iki toplantı yaparak cenubu garbi Avrupasının siyasî ve iktisadî vaziyetini tetkik etmişlerdir.

İlk toplantıya iktisadî harb nazırı Cross riyaset etmiştir.

Belçikada komünistler

tevkif ediliyorlar

Brüksel, 10 (A.A.) — Belçikanın bir çok şehirlerinde komünist mehaffide araştırmalar yapılmıştır.

Charleroi, Mons ve Liegede birçok komünist tevkif edilmiştir.

İngiliz ve Fransız başvekilleri muharebeler hakkında beyanatta bulundular

(Baştarafı 1 inci sayfada)

dilerine falk düşmanın taarruzlarına cesaretle mukabele ettikten sonra geri çekilmişlerdir.

Alman gemilerine gelince, bir distroyer tahrib edilmiş ve tam isabet neticesi içinde yangın çıkan diğer üç distroyer de mürettebatı tarafından terk edilmiştir. Bir İngiliz distroyeri erzak nakletmekte olan altı Alman nakliye gemisini tahrib etmiştir.

Narvik önünden çekilen İngiliz distroyerleri, içinde ihtiyat mühimmat bulunan bir Alman nakliyesine tesadüf ederek onu da batırılmışlardır.

Cemberlayın yarım gizli celse oluyacağını ve Avam Kamarasında siyasî vaziyetin son inkişafını ve harbin idaresi meseleleri etrafında müzakereler yapılabileceğini bildirmiştir.

Fransız Başvekilli diyor ki

Paris 10 (A.A.) — Avam Meclisinin bugün saat 15.10 da akdettiği celsenin başında Reynaud şu beyanatta bulunmuştur:

Fransa, İsveç demir madenlerinin mütemadiyen Almanyaya gitmesine ni hayet vermek istemiyor. Norveç denizlerini kapadık. Çünkü Norveçin bita-raflığı mevcut değildi. Almanvaya karşı yapılmış olan bu harb hareketinin mes'uliyetini kabul ediyoruz. Bundan böyle Narvikten Almanyaya bir ton demir bile gitmeyecektir.

Almanya da hareket etti ve hattâ bizden daha evvel. Almanya harb filosunu Norveçe göndermiştir. Tavfa kıyafetinde giden bahriye askerleri limanları ele geçirmiştir.

Bundan başka Almanya, kuvvete müracaat etmemeyi taahhüd eylemiş olduğu Danimarkayı da istilâ etmiştir.

Bir taraftan bir abluka hareketi olmuş, diğer taraftan abluka ile hiç alakası olmayan Danimarka istilâ edilmiştir.

Nazi rejiminin bu yeni ihlâl hareketlerine hayret ediyoruz.

Müttefiklerin ablukasını Alman kontrolüne tâbi bütün muntakalara bütün şiddetle tatbik edilecektir.

Alman filosunun yarısından fazlası İngiliz anavatan filosu ile Fransız filosunun tehdidine maruz bulunuyor.

Bir Alman tebliği bugün bize bildiriyor ki, Blücher ve Karlsruhe kruvazörleri batmıştır. Diğer Alman gemileri Norveç limanlarında abluka edilmiş bulunuyor.

Reynaud sözlerini bitirirken Fransız donanmasını tebci etmiştir.

Avam Meclisi şiddetle alkışlamış ve hükümeti harekette serbest bırakmak için Millî Müdafaa müzakerelerini Salva bırakmıştır.

İngiliz Hariciye Nazarının beyanattı

Londra 10 (A.A.) — Lord Halifax bugün Londrada söylediği bir nutukta demiştir ki:

Norveçin Almanya ile müzakere etmek üzere bulunduğu haberinin doğru olup olmadığını bilmiyorum. Bu haber doğru dahi olsa hiç şüphe etmiyorum ki müttefikler Norveç hükümetini böyle bir karara tevessül etmeğe mecbur olmuş telâki edeceklere ve binaenaleyh gerek Norveçin istiklâl namına gerek kendi hesaplarına Almanyanın bu yeni zorbalık tezahürüne karşı koyacaklardır. Alman askeri sevkülceş kuvvetinin Şimal denizine ve Atlantığa yayılmasına mâni olacaklardır. İngiltere buna asla müsaade etmeyecektir.

Lord Halifax İngiliz donanmasının taarruzundan bahsederek demiştir ki:

— Bana inanınız. İngiliz donanması âtil değildir. Donanmanın faaliyeti hakkında mümkün olduğu derecede tafsilâtı haberler vereceğiz.

Son altı ay içinde İngiltere ve Fransa Norveçe herhangi bir liman ve üsü işgal edilebilir.

Bu gibi şeyler, eğer bitirilseler zamanında yardım isterlerse, muvaffak olabilir. Çünkü yardım istedikleri vakit geç kalınmış oluyor ve bu yardım müessir bir tarzda yapılamıyor.

Son İskandinavya hâdiseleri göster-

miştir ki, Almanya kendi menfaati için cab ettirdiği takdirde ademi tecavüz paktlarına rağmen ve tahrik olmaksızın tecavüz ve taarruzlarda bulunmaktan çekinmiyor.

İki memleketin istiklâlini imha etmek hareketinin bir mukabele bilmişli tedbiri olduğuna dünya efkârı umumiyetini kandırmak bizzat Göbbel için bile müşküldür.

Binaenaleyh vaziyet şudur: Kendi kendini müdafaaaya muktedir olmayan herkes tehlikedir. Almanyanın hattâ hareketi rastgele saldırın ve insanı bir kuduz köpeğin vaziyetidir.

VAZİYET

(Baştarafı 1 inci sayfada)

vikte 5 İngiliz muhribinin 6 Alman muhribi ve üstelik Almanların eline geçen ve takviye olunan Narvik sahil topçusu arasında cereyan eden muharebede bir Alman torpidosunun batmasına ve üçünün hasara uğramasına rağmen bir İngiliz torpidosu batmış, bir diğeri karaya oturmuş ve diğer ikisi de zedelemiş olduklarından İngilizler buradan çekilmeye mecbur olmuşlardır.

Fakat diğer noktalarda İngiliz uçakları, denizaltıları ve deniz filoları Alman harb gemilerine nakliye gemilerine muvaffakiyetli hücum yapmışlardır.

Aynı zamanda 9 Nisanda 10 bin tonluk Alman zirhlisi (Blücher) ve Kristiansandda 6 bin tonluk Alman kruvazörü (Karlsruhe) batmışlar idi. Bu iki mühim Alman deniz cüzütümü ile beraber 10 Nisan akşamına kadar Almanların İngilizler tarafından bildirilen zayıtı denizaltı, muhrib, kruvazör ve zirhl olarak 15 harb gemisi ile 13 nakliye gemisidir. Almanlar zayıtsız muvaffakiyet olmaz diyorlar. Fakat irili ufaklı 15 harb gemisi zayı etmek müttefikler için pek ehemmiyetsiz olabilir. Amma küçük Alman donanması için pek ehemmiyetlidir.

Müttefiklerin asıl ehemmiyetli hareketi, onların donanma ve uçak filolarının büyük kısımlarının İskajerak boğazından içeri girerek Danimarka ile İsveç arasında Katekat boğazının şimal mehalinde Alman donanmasının büyük kısmını muharebeye mecbur etmesidir. Dün gece yarısından sonraya kadar neticesini öğrenemediğimiz bu muharebenin müttefiklerin galibiyeti ile biteceğini kabul etmek lâzımdır. Çünkü müttefik donanma Almanlarınkine çok üstündür.

Yalnız müttefiklerin donanması uçaklarının taarruzlarına pek yakından mükerreren uğraması kabildir. Fakat müttefik uçak filoları da Katekata kadar gelebilir.

10 Nisan gününün müttefikler hesabına ehemmiyetli vak'ılardan bir diğeri de bir İngiliz filosunun Oslo fiyorduna girerek Almanlara teslim olmak için 12 saat mühlet vermesi ve Bergen ile Frenshaynın geri alınmalarıdır. Bu son mahfemat tahakkuk eder ve Katekat şimalinde Marstrand ve Göteberg önlerinde 10 Nisanda başlayan büyük deniz muharebesi tahmin veçhile müttefiklerin galibiyeti ile neticelenirse Osloadan itibaren garb ve şimalde doğru müteaddid Norveç limanlarına çıkmış olan Alman kıtaları için birer birer teslimden başka çare kalmaz; çünkü bunların Almanya ile deniz muvasalası müttefik donanma tarafından tamamen kesilmiş olacaktır. Bu takdirde 9 Nisan Hitler harekâtının parlaklığı bir hava fişeginin şaşaası kadar muvakkat ve kısa olacaktır.

H. E. Ericlet

Fransız ihracatı kontrola

tabi tutuluyor

Paris, 10 (A.A.) — Reisicümhur Lebrun, bitaraf memleketele yapılacak bütün Fransız ihracatının kontrola tâbi tutulmasına dair bir kararname imza etmiştir.

Bir tramvay bir kamyona çarptı

1161 numaralı vatman şükrünün idaresindeki tramvay, dün akşam Türbeden geçmek üzere İken şoför Allnin kullandığı 3468 numaralı Kızılay kamyonuna çarpmıştır. Hâdis hakkında tahkikata başlanmıştır.

"Son Posta,"nın Hikâyesi

Yarattığım kadın

Çeviren: Nimet Mustafa

Meşhur bir ressam olarak tanıdığım zaman henüz çok genç sayılabilir dim. Yirmi beş yaşında idim. Ve itiraf edeyim; yirmi beş yaşında olmama rağmen çok kere on yedi yaşındaki bir çocuk gibi düşünürdüm.

Yirmi beş yaşındaki çocuk tabiatlı insan nasıl iyi iş gören iyi çizen meşhur bir ressam olabilir. Bu ciheti ben de pek bilmem. belki fitri istidadım. Yaptığım tabloların beynelmül sergilerde nasıl muvaffakiyet kazandıklarından bahsedecek değilim. O zaman bu sergileri görenler bilirler. Gazetelerde çıkan yazıları okuyanlar şimdi de hatırlarlar. Ben yalnız çocukluk tarafını anlatacağım.

Çok çekingendim, bir çıplak model karşısında çalışırken hissettiğim çekingenlik akıl almıyacak kadar garibdi. Model paravanın arkasında sönüp da duracağı yere geldiği zaman ben kıpkırmızı kesilirdim. İlk başta dikkatli bakmaktan bile çekinirdim. Göz ucüne gıyaya belli etmeden bakarak resme başlardım. Fakat resim ilerledikçe yani ben kendimi her şeyden ziyade sanatıma bağladıkça, bir tahavül husule gelirdi. Çünkü o zamanlar kendi benliğimden çıkmış, sanatın benliğine girmiş olurdu.

Arkadaşlarım ressamlardan bir çoğunun modelleriyle flört yaptıklarını bildim. Onlar için model her şeydi. Model, kadın, sevgili, hizmetçi. Modelin yanaklarını okşamadan resme başlamazlardı. Dinlenecekleri zaman birbirlerine çok yakın otururlardı. Beraber yemek yerler, beraber ezmeğe giderlerdi. Atelyelerinin ufak tefek işlerini de bunlara gördürürlerdi. Nasıl yapıları bilmem.

Benim de modellerim arasında iş göreceğ gibiler, okşanacak kadar sevimliler, sevicecek kadar güzeller, bir erkeğin yanına alıp her tarafa götürecek kadar distenge olanlar vardı. Fakat benim için onlar modelden başka bir şey olamazlardı.

Beni oyalyacak, benim sevebileceğim kadın onların hiç biriydi. Ben seveceğim kadını kendim yaratacaktım. Çocukça bir fikir, söyledim ya; yirmi beş yaşına ve şöhretime rağmen çocuktum.

Seveceğim kadını fevkalâde bir kadın olacaktı. Ben bu kadını yarattım.

Bir kitabıda okumuştum: Bir heykeltıraş bütün kadınlarda kusur bulmuş. Güzeli kadının heykelini yapmak istemiş, muhtelif modellerin güzel taraflarına bakarak, hepsinin güzel tarafını bu heykelde canlandırmış. Heykel bitmiş. Ancak o zaman işi anlamış. Heykel heyeti umumiyesile çirkin bir kadın oluyormuş. Yarattığım kadın da aynı tarzda bir tablo oluyordu.

Muhtelif modellerin en güzel taraf-

larını renkler ve çizgiler halinde aynı tabloda birleştiriyordum. Netice ne olacaktı? Tablom bittiği zaman bu neticeyi gördüm. Heykeltraşın heykeli hikâyesinin de bir fanteziden başka bir şey olmadığını o zaman anladım. Tablomdaki kadın tam manasile kusuraşur güzeldi. Bu tablo o ana kadar yaptığım tabloların en güzeli, en canlı idi. Teşhir ettiğim zaman elde edeceğim muvaffakiyet çok büyük olacaktır.

Tabloma son renkleri vurduğum günün akşamı neşe'liydim. Biraz gezmek, biraz eğlenmek istiyordum. Atelyemden çıkmıştım. Nereye gideceğimi nerede eğleneceğimi düşünerek yürüyordum. Dalgın mıydım nedir? Ancak kol mu çarptıktan sonra karşıdan gelen güzel bir genç kadını göremediğimi anladım.

Pardon.
Kolumu tutmuştu:
— Zarar yok, dedi, biraz daha hızlı çarpaysınız ağılyacaktır.
— Affediniz dalgınlık.
Gözgöze bakıyorduk. Dudaklarında hafif bir tebessüm vardı. Ne kadar da sevimli idi.

Bu carnis bu konuşma bu kadarla kalmadı. Söze devam ettik, yolumuza birlikte devam ettik. Bir lokantada birlikte yemek vedik ve saray içtik.

Sokakta kaza ile kendine carban bir gençle beraber yürüven, o akşam beraber yemek yiven bir kadın: ne olabilir? Herhalde oldukça serbest bir kadın. Fakat ne çıkar. Ben eğlenmek istemiyordum mu?

Onu o gece atelveme götürdüm. Benim ressam olduğumu atelveme sirdi. İki zaman anladı. Muhtelif tablolara göz geçirdikten sonra, varattığım kadına dikkatli dikkatli baktı. Yanıma geldi. Kollarını boynuma sardı:

— Ben mi güzelim o mu?
Yarattığım kadına bakmadan:
— Seni!
Dedim. Yanağı yanağıma dokundu. Kalbinin çarpıntısını duyuyordum. Ellerinin hareketini avuçlarımda hissediyordum.

— Öyle ise ona ne lüzum var.
Kalktı, kostu:
— Yırtayım mı?

Masamın üzerinde duran kâğıd kesmeğe mahsus bıçağı eline almıştı:
— Yırtarsan yırt, fakat sen yanma gel.

Bıçak yarattığım kadına saplandı. Ben güllüyordum:
— Şimdi gönülün oldu, yanına gel.

O gecedan sonra onu bir daha görmedim. En güzel eserimi mahvetmişti. O eser bir resim olmaktan ziyade benim seveceğim kadındı. Yarattığım kadının, dünyada yaşayan kadınların

SPOR

Erkek mektepleri atletizm müsabakaları

Erkek mektepler arasında 20 kilometrelik bir bayrak koşusu tertib edilmiştir. Müsabakaya her mektebdan (40) ar kişi girecek ve yarış üç grup olarak yapılacaktır.

1 inci grup 12-IV-940, 2 inci grup 16-IV-940, 3 üncü grup 19-IV-940 günü yarışacaklardır.

Final 28 Nisan Pazar günü Fenerbahçe stadında olacak, seçmeler birinci ve ikinciler alınmak suretile yapılacaktır.

Istanbul - Ankara mekteb muhtelifleri karşılaşıyor

28 Nisan Salı günü iki şehrin mekteb muhtelifleri karşılaşacak, bu maçın revası da 19 Mayıs'ta Ankarada olacaktır.

Dün yapılan mekteb-maçları

Mekteb-maçlarının tehir oyunlarından Kabataş - Erkek muallim müsabakası dün öğleden sonra Taksim stadında yapıldı. Maçı Dr. Tarık Özerengin idare etti. Birinci devre her iki takımın karşılıklı ve güzel hücum'arile geçti. Kabataş biraz daha hâkim oynamakla beraber devre 0-0 beraberlikle neticelendi. İkinci devrede her iki takımın da temiz oyunu devam etti. 12 inci dakikada Kabataştan Ahmed kalecinin çıkmasından istifade ederek yeâne gollerini yapmağa muvaffak oldu. Bundan sonra başka sayı yapılamadığından maç 1-0 Kabataşın galebesile bitti.

Serbest güreş birincilikleri

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Güreş Ajansı'ndan:

1 - Bölge serbest güreş birincilikleri 20 Nisan 940 Cumartesi günü yapılacaktır.

2 - Bu müsabakalara her klüpten yalnız bir takım kabul edilecektir.

3 - Sıkletlerde bir kilo fazla'lık kabul edilir.

4 - Tartı saat 18-19 arasında yapılacaktır.

5 - Müsabakalara saat 20 de başlanacaktır.

6 - Müsabaka Sehzadebasında Süleymaniye klübü salonunda yapılacaktır.

Deniz o'ları yeni teş'ilât ka'rosu hazırlan'ı

Denizyolları İdaresinin yeni mali yıla aid teskilât kadroları hazırlanmış, tasdik için Müsakalât Vekâletine gönderilmiştir. İdairenin yeni kadroları, bütecekte yüzde 10 tasarıfa göre hazırlanmıştır.

Denizyolları İdaresinin yeni kadrosunda bazı memurlar ihtiyata alınacaktır.

hesusinden güzel olduğu muhakkaktı. Fakat bugün bile, yırtarsan yırt dediğime pişman değilim, çünkü yırtan kadın ne olursa olsun benim için daha kıymetli idi. Çünkü hayatımda kucağıma atılan ilk kadın o olmuştu.

"Son Posta"nın tarihi tefriki: 23

BAYBARS

Yazan: Hasan Adnan Giz

Kaçırılan Melike

Bu nazarlardaki durgunluğa bakalınca pek düşünüyordum da denilemezdi. Bu sabit bakışlarda hiç bir şey yapamamanın veya kısaca aczin ifadesi vardı.

Dün gecedanberi ağzına bir lokma koymamış, yorgunluğa ve ızdıraba katılan açlık da maddî kuvvetlerini tüketmişti. Köleler sabah, akşam getirdikleri yemekleri gene el sürülmemiş bir halde götürüyorlar; yalnız sürahiyi boşalmış buluyorlardı. Akşama doğru kendini o kadar zayıf ve dermansız hissetti ki eğer böyle yememekte devam ederse büsbütün kuvvetten düşerek kendini müdafaa için kalacağını düşündü ve bir dilim kadayıf ekmeği yedi, onun arkasından gene bardak, bardak su içti. Ah! Kadıncağın içi yanıyordu içi.

Akşamdan sonra vücudünde bir rahatsızlık hissetti; zâfa benziyen bir gevşeklilik bu. Başında bir ılık hava, gözlerinde pembe bir duman geziniyor, mütemadiyen gernesmek istiyordu. Oynamak istediği kollarının kalktığını gördü, fakat hareketini duymadı. Vücudu ile adalı hiç bir rabatası kalmıyan kol ve bacakları sanki yalnız irade ile hareket ediyordu. Bir saat geldi ki uyku ile arasında garib bir hale düştü. Bakıyor, seçemiyor; görüyor, anlamıyordu. O zaman karşısında hayal mi, hakikat mi olduğunu bir türlü seçemediği bir kâbus oyunu başladı.

Kapı açıldı, içeriye bir erkek girdi. Yaklaştı, yaklaştı ona. Ah!.. Tanıdığı. Fatihüddini bu. Çırpınmak, bağırarak istedi. Fakat rüyadaki bir insandan farkı yoktu. Adam yatağa oturdu. Yüzünü okşuyarak dudaklarını yaklaştırdı. Dudakları yüzünde dolaylıyordu. Kâbusu bu muhakkak. Bir den adamın hareketleri süratlendi. Sonra, sonra üzerine bir ağırlıktan ziyade ışığı görmesine mâni olan bir hâl köktü ve sonra yorgunluk ve uyku geldi.

İki saat geçmişti ki asabi bir sıçrama ile gözlerini açtı. Bindirdiği at korkmuş bir uçuruma yuvarlanırken birden gemilerine yapılmış ve boşanan bir zembe rek gibi uyanmıştı. Şakakları ağırlı, boğazı kuru ve gözleri dumanlıydı hâlâ. Kendine bir göz geçirdi, üstü başı yırtılmış, kolları ve hemen bütün vücudu çıplaktı. Şaşkın şaşkın doğruldu. Beline dolanan bir kol onu sımsıkı sarmıştı.

Dehşetle yerinden sıçradı. Yanında sakallı, gözleri süzük bir adam en müstekreh bir şekilde yatıyordu. Onun sıradığını görünce o da kalktı, üstünü düzeltip bir yılan gibi kapağa süzülürdü. Kapıdan çıkarken gur bir kahkaha atmıştı.

— İstedigin kadar bağır çağır artık Hepsı bitti.

— Hepsı bitti.
Bu cümle ona sadece ölmeyi emrediyordu. Hakikaten hepsi bitmişti. Artık Fatma, Baybarsın karısı Fatma değildi o. Ancak ölüm onu bu mezelletten kurtarabilirdi. Fakat nasıl ölecekti? Ortada ne bıçak vardı, ne zehir. Birdenbire gene yeise düştü ve yatağının üstünde, katıla, katıla esvabının son parçasını da yırttı. Şuurunu kaybetmişti artık. Yalnız hüçürüklerle dolan bu odada birden pencerinin tıkırdaması ile aklı başına gelmiş gibi olmuştu. Pencerede bir insan yüzü vardı. E'leri üzerinde doğrulup baktı. Bu yüz ona yabancı değildi. Pencereyi açmak istiyor, dudakları oynuyordu. Sevinç ve hayret içinde haykırmak pence-reye koştu. Nayman!

Delikanlı bir sıçrayışta içeri atladı.
— Fakat bu ne hal?

Çıplak vücudüne rağmen genç adamın boynuna atıldı ve zangırdıyan asabının bütün kuvvetiyle öptü.

— Sen Hızır mısın Nayman?

— Fakat bu ne hal? Ne oldunuz?

— Anlatacak halde değilim. Sade mahvoldum, şimdi gene gelecek, o gelmeden beni öldür Nayman!.. Öldür, kurtar, ne yaparsan yap, fakat bu odadan, bu batakhaneden kurtar beni!.. Namusum berbad oldu Nayman!

Şimdi delikanlının ayaklarını göz yaşlarıyla ıslatıyordu.

Daha on iki yaşında iken orta Asya bozkırlarının maceralı hayatına karışan Nayman, böyle hâdiseler karşısında iradesini kaybetmeden derhal kararını verebilecek kadar soğukkanlıydı. Kadını yerden kaldırıp sordu.

— Sizi bu hale kim koydu?
— Fatihüddin.
— Anlaşıldı.

Her şeyi anlamıştı. Bir sene yaşadığı bu sarayın ne batakhaneye, Gerk hâkiminin ne mal olduğunu pekâlâ biliyordu.
— Sizi buradan kurtaracağım, evvelâ şu maslahı sırtınıza alın.

Kadın itaat etti.

— Nayman odadaki bütün çarşaf ve perdeleri bir araya topladı.

— Çabuk bunları birbirine düğümlemek için bana yardım edin.

İki üç dakikada çarşaflar birbirine düğümlendi. Delikanlı bunların ucunu pencerinin büyük demir topuzuna bağladı.

— Buna tutunup aşağı inebilir misiniz?
— İnerim.
— Haydi öyleyse çabuk olun.

(Arkası var)

Son Postanın tefriki: 32

Hicran

YAZAN: NEZİHE MUHTETTİN

Geri dönüp onu teselli edebirdi, fakat neye yarayacaktı? İçeride yabancı bir erkeğin gölgesi vardı. Ve bu gölge aralarından hiç sıyrılmıyacaktı! Artık o gölgenin mevcudiyetine tahammülü yoktu. Geri dönmek elbet şerefli ve kurtarıcı bir hareket olacaktı. Büyük bir gayretle kapının önünden uzaklaştı.

Doktor Nihad uykusuzluktan kan çanağına dönmüş gözleri ve sararmış çehresile serser bir halde sabahleyin Siretin odasına girince onu iki valizle beraber tamamen yolculuğa hazırlanmış buldu. Doktor arkadaşının yüzüne hayretle bakarak:

— Daha çok erken -dedi- bu ne acele böyle?

Siret kolundaki saate baktı:

— Geç bile kalıyorum.

— İmkânı var mı? Ekspres akşam 22 de hareket ediyor. Konvansiyonel ise ondan yarım saat sonra.

— Doğru amma ben tayyare ile gidiyorum. Saat şimdi altı buçuk, ancak iki saatim var.

— Demek İstanbuldan o kadar çabuk kaçmak istiyorsun?

Siret ağı bir sesle:

— Evet mümkün olduğu kadar çabuk.. -dedi-

— Halbuki dün gece hiç de böyle bir niyetin yoktu.. Böyle birdenbire?! Akşam bana telefonda izahat da vermedin.

— Şimdi de veremeyeceğim. Sana yazıyorum Nihad.. şimdi benden bir şey sorma rica ederim.

— Belki de verecek bir izahatın yoktur.

— Belki..

— Eminim ki bir his buhranı budün gece onunla o kadar iyi anlaşmış görünüyorsunuz ki.

Siret yeisle omuzlarını silkti:

— Aldanmışım.. ben de bir an için aldandım.. Şampanya, müzik, dans, tuvalet uzun zaman aşktan mahrum

kalmış bir kadını hep tahrik edici sebebler..

— Ey sonra?

— Bırak şimdi bunları kardeşim.. Kalbinde eski bir aşkın izleri yaşayan bir kadını başka birini aşkla sevemez.

— Peki amma bunu şimdi mi öğrendin?

— Haklın var.. her zaman hakkın vardı.. hatamı itiraf ediyorum.

— Pek geç!

— Hiç de değil.. ben her şeyi tamre hazırım..

— O halde bütün bunlara, bu külfetlere, bu yorgunluklara ne lüzum vardır?

— Sana cevap veremeyeceğim azizim.

— Söylediğim gibi işte.. Verecek hiç bir cevabın yok.. Bu dar vakitte ruh tahlili yapacak değilim. Seni buradan uzaklaştıran iki büyük kuvvet var Siret!

Doktor sustu. Siret onun yüzüne alâka ile bakarak sordu:

— İzah etsene.

Doktor başını sallıyarak güldü:

— Vaktin yok.

— Rica ederim; o kuvvetlerin biri;

susadığın saadeti tatmak, yani hobbilik, öbürü de kıskançlık, yani gene hobbilik.

— Vallahi ne demek istediğini kavnyamadım.

— Eğer Hicran seni aşkına biraz olsun inandırmasaydı sen öldürdin gene buradan ayrılamazdın. Günlerce için için tutusarak beklediğin yakınlığı, o sana bir anda gösterdi. Muztarib ve aç ruhun doydu, sükün buldu. Sonra gene avni zamanda onu tamamilen kendine aid görmek hodâmihâma' kavıldın.

Siret tekrar saatine bakarak:

— Oh aziz kardeşim: -dedi- beni affet; ancak yetisebileceğim. Onu sana emanet ediyorum.. Bana daima yazmanı rica ederim. Allaha ısmarladık!

İki samimî dost birbirine sarılılarak öpüştiler.

Doktor, Siretle beraber merdivenlerden inerken sordu:

— Onunla vedalansın mı?

Siret birdenbire titredi:

— Havır kardeşim! E'eer ona veda etmiye kalkarsam bir daha ayrılacağımı zannetmiyorum.

— O halde sana güzel bir seyahat ve bol eğlenceler temenni ederim.

İkisi vanvana Hicranın kapısı önünden geçerken birbirlerinin yüzüne bakarak bir saniye durumsadılar. Siretin yüzüne azratılın sılesı çarpmış gibi sapsarı kesilerek bitkin bir sesle:

— Hâlâ hüçürüyor! -diye inledikten sonra arkadaşına tekrar bir Allaha ısmar-

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Amasya sel mntakasından ilk mektub

Amasyada 35 parça köyde hububat namına bir şey kalmadı

Nisanın birinci günü çarşuları dolaşan tellâlar ırmağın 8 metre kabardığını haber verdiler. Fakat halk bunu " Bir Nisan ,, şakası telâkki etti, aldırmadı

Sular altında kalan Amasya yollarından ikisi

Amasya (Hususî) — Burada vukua gelen seylâba aid tafsilâtı bildiriyorum: Nisanın birinci günü akşamına doğru çarşı ve pazarda tellâl şöyle bağırdı: — Tokattan haber geldi, ırmağın üç metreden fazla yükselecek. Herkes müteyakkız bulunsun!..

Bu ilân geç vakte kadar bağ ve bahçe sahiblerine yetiştirildi. Telefonla civar köylere uyanık bulunmaları tavsiye edildi. Hülâsa halk bu suretle ihtiyata davet edilmiş bulunuyordu. Fakat bu ilân « Bir Nisan » aldatması şeklinde telâkki edip kahkahalarla gülenler de oldu. Diyebilirim ki halkın hemen kısmı azamı inanmadılar: « Böyle şey mi olur? Yeşilirmak üç metre yükselir mi imiş? » deniyordu.

Lâkin resmî bir makamın işaret ettiği bir meselede şakanın yer alamıyacağı ertesi gün anlaşıldı. Sular bir metre kadar yükselmişti. Akşama kadar elli santim daha kabardı. Üç Nisan sabahı evlerden işitilen müthiş bir homurtu ile halk dışarı fırlamış bulunuyordu. Sular üç metreyi çoktan geçmiş, rıhtımlardan taşan sular şehir caddelerine doğru yayılıyordu. Caddelerden makine ile suları boşaltmak çareleri aranırken sular kudurmuş bir deniz dalgası halinde hücum etmeye başladı. Tedbirler boşa çıktı. Telgrafla bildirdiğim gibi sular rastgele şehrin sokaklarına yayılmağa başladı. Şehir içi karma karışık bir hal almıştı. Öğle oldu. Nihayet, ikindi. Sular gittikçe hızını alıyor, halk korku ve dehşet içinde. Kime, nereye ve ne şekilde bir yardım yapmak imkânları kâmilan ortadan kalkmış, tabiatın kahrına boynun eğmekten başka çare kalmamıştı. Belediye, hükümet, inhisarlar, orta mektep sular altında. Hacıilyas, İhsaniye, Samlar mahalleleri su içinde. Köprülerin menfezleri kapandığı zaman halkın korkusu artmağa başladı. Su istilasına uğriyan mahallelerden tasımmalar görülmüyordu. İçeri şehir evlerinin bodrumlarına sular giriyordu. Yörgüçpaşa, Sultanbeyazid, Hızırilyas mahallesinin tâ arkalarına kadar ilerleyen sular « Kağrı pazarı » denen yere kadar yükseldi. Tam akşam üzeri sular artık son hızını almış, hürmün bir gürültü ile akıp gidiyordu. Telefonla köylerden haber geliyor. Sivas yolu kapandığı için imdada yetişilemiyor. Ancak sevlâbde köylülerin dağlara, kırlara sığındıklarına, bazıların ağaçlara tırmanmak suretile canlarını kurtardıklarına dair malûmat alıyorduk. Bağların dolab ve mazıları kâmilan sulara kapılmış, istasyondaki ceviz kütükleri de sürüklenmişti. Sular bütün lâğımaları tıkamış, kuyular ağızlarına kadar dolmuştu.

Zelzele felâketini gölgede bırakacak kadar azim tahribat yapan sular dün ve bugün çekilmeğe başlamıştır. Zelzeleden fazlasıyla hırpalanan Hacıilyas mahallesi halkının vaziyetini fecaat kelimesinin fevkinde bir kelime bulup ifadeye çalışmak bile kabil değildir. Ters akan ırmağın aynı zamanda coşması felâketi tamamlamış bulunuyordu. Bu ırmağın muhtindeki bütün bağlar mahvolmuştur.

Şehirde ekmek buhranı olmamakla beraber Merzifonlu vatandaşlar ilk hamlede külliyetli miktarda ekmek göndermişlerdir. Samsundan gelen bir tahliye heyeti sandallarla kurtarma işlerine başlamıştır. Kurtarma işi yapılrken sular içinde çırpanan bir bahçıvan bir aralık şöyle bağırdı: — Bizî kurtarın, fakat ilerlerdeki ispanak fasını çiğnemeyin, yazık olur, ispanaklarımıza!.. Bu hazin manzara herkesi ağlatıyordu. Canhavile ispanak tarlasını düşünen bahçıvanın bu sözünü kendisinin cimriliğine verenler de olmasa da sonradan biçarenin aklı müvazenesinin muhtel olduğu anlaşılmıştır.

Hülâsa facia büyüktür. Tahminen bir buçuk milyon maddî zarar vardır. İn-sanca ziyat yoktur. İstilâya uğriyan köylerde yer yer ökümlüler başlamıştır. Felâketi müteakib fiat'arı bir anda fırlayan sebze ve emsali vivecek maddelerinde de ihtikâr yapanlarla mücadele başlamıştır. Zelzeleden sonra bu su felâketi Amasya ve mülhakatını berhad etmiştir. Otuz beş parça köyde hububat namına hiç bir şey kalmamıştır. Bir demet maydanoz beş kurusa çıkmıştır. Bu sene Amasyalı'lar için bir matem senesi olmuştur. Amasya ve Amasyalılar eddî ve esaslı bir yardıma kat'iven muhtaç bulunmaktadırlar. Hükümetimizin şifakâr hımayesi beklenmektedir. Kanaatimce, bütün vergilerden üçe deñilse bu seneye mahsus olmak üzere bilâistisna Amasya halkının muaf tutulması çok verinde ve isabetli bir karar olacaktır.

Çankırıda İnönü zaferinin 19 uncu yıldönümü

Çankırı (Hususî) — İkinci İnönü zaferinin 19 uncu yıldönümü bütün yurda olduğu gibi Halkevimizde de çok heyecanlı bir şekilde kutulandı.

Halkevi salonu başta valimiz olmak üzere münevver, halkla dolmuş bulunuyordu. Törene İstiklâl marşile başlandı.

Bundan sonra kürsiye gelen orta okul öğretmeni Büyükdoluca, İstiklâl harbinin baştan hülâsa ederek ikinci İnönü meydan muharebesinde kazanılan büyük zaferi ve kıymetini berrak bir ifade ile tebarüz ettirdi.

Bundan sonra bando tarafından millî marşlar çalındı. Gece de Halkevinde bando ve yerli saz bu yıldönümü şerefine geç vakte kadar muhtelif havalar terennüm etti.

Bursada fasılasız yağmurlar

Bursa (Hususî) — Geçen Pazar günü öğleden sonra başlayan yağmur, hemen fasılasız surette devam etmektedir. Bu yüzden derelerin suları artmıştır.

Edirne

Sinan ihtifali

Edirne 9 (Hususî) Irkının tarihine şerefier yığarak, bilhassa güzel Trakya en yüksek eseri Selimiye ile köprüler ve kervansaraylar gibi müstesna san'at eserleriyle süslüyen büyük Türk mimarı Koca Sinanın yıldönümü münasebetle bugün 16.30 da Halkevi tarafından Selimiye hariminde bir ihtifal yapıldı. İhtifale Trakya umumi müfettişi general Kâzım Dirik, başmüşavir Sabri Öney, Edirne valisi Ferid Nomer, bütün münevverler ile san'at meraklıları ve orta tahsil derecesindeki bütün okullar talebesi ve halkımız iştirâk etti.

İhtifalde muallim Osman Nuri Peremei ile Çetin Sipaho birer hitabede bulunarak büyük Türk san'atkârı Sinanın çok şerefli hatırası saygı ve sevgi ile anıldı.

Konya Kız Muallim mektebi talebeleri Beyşehirde

Beyşehir (Hususî) — 2 Nisanda başlayan 8 Nisanda bitecek olan dinlenme tatili vesilesile Konya kız muallim mektebi son sınıf talebelerinden müteşekkül 52 kişilik bir kabile mekteb müdürünün riyaseti altında Beyşehirde gelmişlerdir. Gazi ilk okuluna misafir olan talebeler kazamıza üç gün kaldıktan ve bazı tetkikatı bulunduktan sonra Konyaya döneceklerdir.

Çankırıda ağaç bayramı

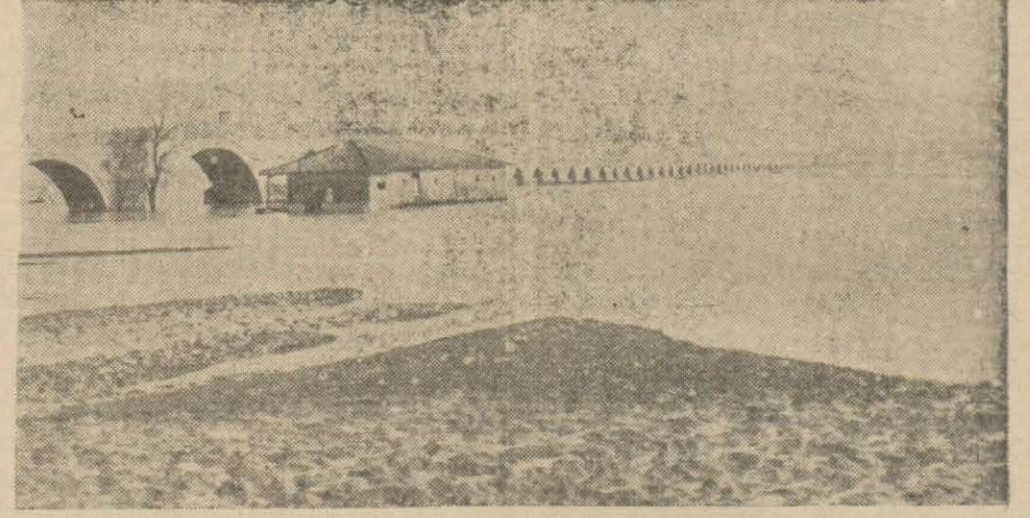
Çankırı (Hususî) — Ağaç bayramı burada çok güzel ve hararetili bir şekilde kutulanmıştır. Resimde küçük Çankırı mektebilerini ağaç dikerlerden görüyorsunuz.

Bursada sarkıntılık yapan bir köy çocuğu

Bursa (Hususî) — Orhanelinin Dağ köyünden Osman Deniz adında ve 15-16 yaşında bir çocuk, aynı köyden aynı yaşta Emine Şahin adında bir kız çocuğuna tecavüz etmek istemesinden suçlu olarak mahkemeye verilmiştir. Duruşma esnasında: — Emineye bağdan gelirken rastladım, ayağına diken batmış, ne otursun haydi gidelim, dedim, buna kızdı, heyete başka türlü şikâyet etmiş... demektedir. Muhakeme tâlik edilmiştir:

Uzunköprüde de birçok ekili arazi sular altında

Zer'iyat geçen senelere nisbetle çok geri kaldı, pancar ekiminde münavebeden sarfı nazar edilmesile çiftçinin vaziyeti tamamen düzeltilmiş olacaktır

Uzunköprüde son su baskınlarında pancar ekili Ergene ovasının bir kısmının hasatı Belli başlı yazlık mahsulümüz olan pancar ekiminin bu seneye mahsus olarak münavebeden sarfı nazar edilerek müsaid ve hazırlanmış nadalara pancar ekilmesine müsaade edilmesi, esasen pek müşkül vaziyette olan çiftçi için çok faydalı olacaktır.

Nisanın birinci haftası içinde yağın son yağmurlardan hasıl olan tuğyan bütün nehir vadilerini kapattığı için için yazlık zer'iyat yapmak üzere nadas ihzarına imkân bırakmamıştır.

Kışık zer'iyat mevzî ve mntakavî, donmaktan müteessir olmuş bunların yerine gene havaların müsaid gitmesinden diğer zer'iyat yapılamamıştır.

Kazamızdan geçen Meriç ve Ergene nehirleri vâdisinde kâin otuz kadar köyle Uzunköprü kasabası çiftçileri, mevsim geldiği halde işsiz beklemektedirler.

Senenin çok yağışlı geçmesinden büyük ve küçük hayvanat ta çok müteessir olmuştur. Koyun sahiplerinin zararları % 25 i geçmektedir.

Pancar zer'iyatı geçen senelere nisbeten çok geri kalmıştır. Her nevi hastalıklarla mücadele yapılabilmesi için ziraat bölgemiz üç senelik münavebe mntakalarına ayrılmıştır. Senenin fevkalâde olarak karlı ve yağışlı geçmesinden bu seneki ekim münavebe mntakasının mühim bir kısmı hâlen sular altında bulunmaktadır.

Polatlıda bir şeker davası beraetle nihayetlendi

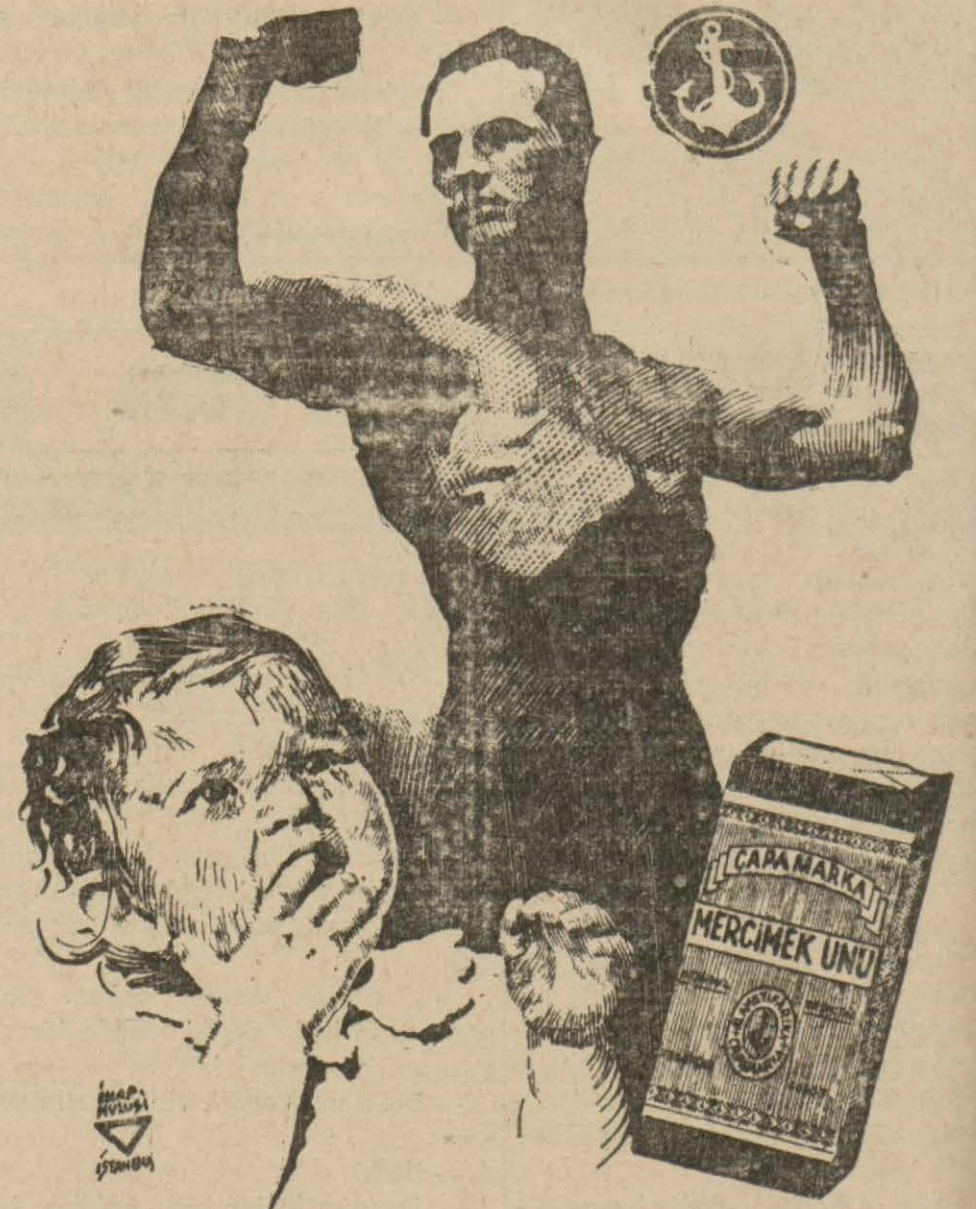
Polatlı (Hususî) — Kasabamızda evinde (18) sandık şeker saklamakla suçlu bakkal Abdürrahim Yıldırımın birinci muhakemesinde üç ay hapsine ve şekerlerin istirdadına karar verilmişti. Bu kararı temyiz bozması üzerine 4/4/940 da yapılan muhakemesinde Abdürrahim Yıldırımın beraetine ve şekerlerin iadesine temyiz yolu açık olmak üzere karar verilmiştir.

İki Trakya meb'usu Edirne

Edirne (Hususî) — Spor işleri etrafında tetkikatta bulunmak üzere şehrimize geldiklerini bildirdiğim Tekirdağ meb'uslarından Rahmî Apak ile Edirne meb'uslarından Fuad Balkan bugün Halkevinde yapılan toplantıya iştirâk ederek spor işlerimize dair görüşmeler yapmışlardır.

Meb'uslarımız Kırkpınar panayır münasebetile bu yıl Edirne yapılacak olan Türkiye birinciliklerine hazırlıklarla da meşgul olmaktadır.

Saf ve Normal gıda

Pirinçunu - Mercimek - Bezelya - Yulaf ve sair HUBUBAT UNLARI kuvvet kaynağıdır. **ÇAPAMARKA MUSTAHZARATI** M. Nuri ÇAPA Kuruluş tarihi 1915

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey ne biçim adam bu..

... güya ben bir tehlike karşısında imişim gibi..

... mütemadiyen «gel seni himaye edeyim» deyip duruyor...

Hasan Bey — Eyvah.. hayatın tehlikede öyleyse.. sen bu adama ne fanalık ettin?

MAZON MEYVA TUZU

Müferrih ve midevidir.

Toptan satış fiatlarının kontrol ve tesbitine dair nizamname neşredildi

Ankara, 10 (Husuf) — Mamulâtın ma-
ret ve toptan satış fiatlarının kontrol
tesbiti hakkındaki nizamname neşre-
di. Yarın tatbikine başlanacaktır.
Nizamname esaslarına göre İktisad
Vekillîğince endüstriyel mamulâtın
fiatlarının emdiyet ve toptan satış fi-
atlarının tesbit olunacağı tayin ve ilân
olduktan sonra salâhiyetli memurlar
tasitile sını müesseselerle icab eden
tektikat yaptırılacaktır. Tektike memur
tâkil kimselere müesseselerin müdür
veya sahiplerine gösterilmek üzere vazir-
lerini ve hüviyetlerini açıkça bildiren
her vesika verilecektir. Tektikat müs-

sesinin açık bulunduğu zamanlarda iş-
lerini ve çalışmalarını aksatmayacak bir
şekilde yapılacaktır. Yapılacak tektikler
neticesinde tesbit olunacak fiatlarla bir-
likte mamulâtın cinslerine ve hususiyet-
lerine ve ticari teamüllere göre satışlar-
da en az ne miktar toptan satış sayılaca-
ğı da tayin ve ilân olunacaktır.

Toptan satış fiat ve miktarları ilân e-
dilirken bunların hangi tarihten itibaren
tatbik olunacağı da açıkça bildirilecektir.
Tesbit ve ilân olunan toptan satış
fiatlarının tatbikatı İktisad Vekillîği teş-
kîlatı ile mahallî belediyeler tarafından
kontrol ve takib edilecektir.

Avrupanın muhtemel iki müstakbel haritası önünde düşünceler

(Baştarafı 5 inci sayfada)

İngiliz istihbarat nezaretinin propa-
ganda maksadile yaptırdığı haritada Al-
manyanın, galibiyet halinde Danimarka,
İskandinavya Holânda Belçika Şimalî
Fransa ve Şimalî İspanya ve Portekiz ile
beraber İngiltereyi işgal edeceğini Po-
nya, Ukrayna, Çekoslovakya Avusturya,
İsviçre, Macaristan, Yugoslavya ve
Romanyayı da alacağı gösterilmektedir.

Haritada, İtalya ile Balkanlarda Yu-
nanistan ve Avrupa Türkiyesi Alman il-
hak ve işgalinin dışında bırakılmışlardır.
Belki bu sonuçlar ve Fransanın cenub
kısmı ve bütün Akdeniz ada'arile şim-
salî Afrikanın İtalyanın taarruz ve isti-
lâsına açık kalacakları düşünülmüştür.
Fakat mütteliklerin hedefleri şimdilik
sırf Almanya olduğu için İtalya ile Rus-
yanın hal ve ihtiras'arı yeni Avrupa ha-
ritasında meskût bırakılmıştır.

İster mübâlagâli veya isterse hakikate
yakın olsun, görüşleri ki bu harita mu-
cibince kurulacak bir Avrupa dahi bir
sülh Avrupası olmayacaktır ve yapılacak
bir sülhten pek az sonra geniş, şiddetli
ve kanlı aksülâmel'er yeniden başlaya-
caktır.

Halbuki Avrupa ile Asyanın, hattâ
kısmen Afrikanın terakki, teali ve me-
daniyetine lüzumlu olan sülh ve sükû-
nu istiyenlerin düşündükleri ve düşün-
ebilecekleri barış haritası ne o ve ne de
budur. Bizim istediğimiz harita, mill'et-
leri etnografik hududları içinde tama-
mîle hür ve müstakil bırakan ve sonra
birbirleriyle konfederasyonlar kurarak
mülhî ebedilestirebilecek olan bir Avru-
pa - Asya ve hattâ kabîse bu yolda hür
ve müreffeh bütün bir dünya haritasıdır.

Maalesef insan'arın bu ideali gene biz-
at onların tahakkuk ettirecekleri bir şey
değildir. Bu yüzden de insanîyet ve dün-
ya birer mücadele âlemi olarak kalmak-
ta ve aleddevam kanayıp harap olmak-
ta kurtulamıyacaklardır.

H. E. Erkilet

İstanbul Birinci Noterliğine:

Üsküdar ikinci noterliğinden musad-
lak kira mukavelesile Evredikî vekîli
Mihal Sotir oğlundan kiraladığım
Cadıköyünde İbrahimağa mahallesinde
araçlar çeşmesinde kâin tuğla harma-
nın kira müddeti Nisan 940 iptidasına
hitam bulmuş o'duğu ve me'curu tah-
ye eylediğim ha'de mucir müraacaat ve
tesellüm eylememiş ve ikametgâhi de
teçhülüm bulunmuş olduğundan vücu-
te getirilmiş olan tesisattan mütevellid
hakkım mahfuz kalmak üzere me'curu
12/4/940 dan itibaren tahliye eylediğimi
ve tesellüm etmesi lüzumu beyan ve ih-
bar zımında işbu ihbarnamenin tebliği-
ne mecburiyet hâsıl olmakla bir nüsha-
nın kendisinin vekili olduğu Üsküdar

İstanbul Hava Aktarma Anbarı Direktörlüğünden:

12/4/940 günü pazarlıkla eksiltmesi yapılan 60 aded buranda dikimine teklif
edilen fiat pahalı görüldüğünden 12/4/940 Cuma günü saat 14 de pazarlıkla ikinci
eksiltmesi yapılacaktır.
İsteklilerin teminatları mezkûr günde Yeşilköyde Hava aktarma anbarı satın alma
komisyonuna müracaatları. (2885)

inkıbaz, Hazımsızlık, Mide Bulantı ve Bozukluğunda, Barsak Tembelliğinde, Mide Eksilik ve Yanmalarında emniyetle kullanılabilir.

MİDE ve BARSAKLARI temizler alıştırır ve yormaz. MAZON isim ve HOPOS markasına dikkat.

Toptan meyva ve sebze fiatları

10/4/940 Çarşamba günü İstanbul Beledi-
yesi merkez halinde toptan satılan yaş
meyva ve sebze fiatları:

Cinsi	Emsal	en ağır fiatı	en yüngül fiatı
Bakla	Kilo	8 - 12	
Araka	"	12 - 14	
Bezelye	"	20 - 25	
Patates	"	4 - 9	
Soğan	"	4.50 - 6	
İspanak	"	7 - 9	
Pırasa	"	4 - 5	
Taze yaprak	"	13 - 15	
Havuç	"	6 - 8	
Kereviz kök	"	12 - 14	
Kereviz yaprak	Demet	6 - 8	
Karnabahar	Adet	3 - 20	
Enginar	"	5 - 10	
Elma Amasya	Kilo	22 - 40	
Elma Ferik	"	7 - 15	
Elma Lâz	"	6 - 8	
Elma İnebolu (Çukur)	"	10 - 15	
Elma	"	5 - 7	
Kuru incir	"	10 - 12	
Muz yerli	"	40 - 80	
Çiğ badem	"	25 - 30	
Turunc	Adet	1 - 1.50	
Ağaç kavunu	"	2 - 4	
Limon yerli	100	140 - 250	

Ankara borsası

Açılış - Kapanış 10/4/940 Fiyatları

ÇEKLER

Çek	1 Sterlin	5.24
Londra	100 Dolar	152.65
New York	100 Fran	2.9647
Paris	100 Litret	7.705
Milano	100 İsviç. Fr.	29.2725
Cenevre	100 Florin	81.9307
Amsterdam	100 Belga	22.18
Brüksel	100 Drahm	0.97
Athina	100 Leva	1.7950
Bofya	100 Peçeta	13.61
Madrid	100 Pengö	26.8725
Budapeşte	100 Ley	0.625
Bükreş	100 Dinar	3.4929
Belgrad	100 Yen	34.6325
Yokohama	100 Laveç Kr.	31.005
Stockholm		

Eşam ve tahvilât

Ergani	20.05
Sivas - Erzurum	19.55
"	3
"	4
"	6

Tayinler

Ankara, 10 (Husuf) — Ankara vilâyeti
idare heyeti azasından Cevad Akın
Münakalât Vekâleti teftiş heyeti reisli-
ğine tayin edilmiştir.

Ticaret Vekâleti müfettiş muavinle-
rinden Resid Atasoy dördüncü sınıf mü-
fettişliğe, Vakıflar Umum Müdürlüğü
müfettişlerinden Avni Birsen Vekâlet em-
rine alınmıştır.

Gaib aranyor

İki oğlundan sim-
di 19 yaşında bul-
nan Sabri bundan
dört sene evvel İs-
tanbula gitti. Gala-
tada, Bankalar cad-
desinde mahallebi-
ci Mecid yanında
adresile iki sene
kendisile muhabere
ettik. Sonra haber-
leri kesildi. Bilenle-
rin insanîyet na-
mına beni haberdar etmelerini dilerim.

Eskişehirde, Işıklar mahallesinde,
Bozdağ sokak 3 No. da Fatma İbşilen

Bardan tahminen 12 sene kadar evvel
annemle ve üç erkek bir kız kardeşimle
Yugoslavyadan anavatana geldik. Edir-
neye bağlı Keşan kazasına yerleştik. Az son-
ra anamız öldü. Dört kardeş kimsesiz kal-
dik. Bazi hayırseverler bizi yanlarına ev-
lâdlik aldılar. O sırada dört, beş yaşları-
nda bulunan en küçük kardeşimin de Keşan
kazası orman kolcularından bay Mehmed A.
E yanına alınışta, Kardeşimin adı Beşir
dir. Sonra Ekreme tahvil edildiğini öğren-
dik. Bay Mehmed Ali de bir müddet sonra
başka bir mahalle hareket etti. Kardeşimiz,
den, o vakittenberi haber alamıyoruz. Bi-
lenlerin insanîyet namına bizi haberdar
etmelerini yalvarıyorum.

Kastamonu Merkez kazası jandarma
bölüğü aracından Keşan Hışib oğlu
İbrahim İy...

Selimiye Askerî Satınalma Komisyonu ilân'arı

Haydarpaşa şiel hastanesi ihtiyacı için
şartnamesi ve nümunesine göre yapılacak
beş yüz aded hastane etejeri pazarlıkla ek-
siltmesi 12/4/940 Cuma günü saat 11 de Se-
limiye ümen satın alma komisyonunda ya-
pılacaktır. Tahmin bedeli 5500 lira ilk tem-
inat 412 lira 50 kurustur. İsteklilerin belli gün
ve saatte tümen satın alma komisyonuna
müracaatları, nümune ve şartnameyi bu ko-
misyonunda görebilecekleri ve taliblerin ka-
nunî vesikalarını da getirmeleri. (2799)

★

Selimiye kıslasının tamiri için aşağıda ya-
zılı miktarda işçiyi lüzum vardır. İsteklile-
rin 11/4/940 tarihinden 15/4/940 tarihine ka-
dar her gün saat 9 dan 12 ye kadar bu işle-
ri yapabileceklerine dair vesikalarla bir-
likte Selimiyedeki Tümen satınalma komis-
yonuna müracaatları. (2831)

Aded

40 Amele
20 Dülger
8 Sıvacı
8 Tenekeci
24 Kiremit aktarıcısı

Memur alınacaktır.

Askerî fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Mühâller için lise veya orta mekteb mezurları ararından müsabaka ile memur a-
lınacaktır. Kazananlardan ihtiyaca göre tayin edilecekler 3656 sayılı kanun mucibin-
ce ücret verilecektir. Bu mekteblerden mezun olanların aşağıda yazılı vesikaları istida-
latına başvurarak en geç 15/Nisan/1940 akşamına kadar Umum Müdürlüğe müracaat-
ları, vesikaları vaktinde göndermeyenler noksan gönderenlerin imtihana kabul e-
dilmeyecekleri, imtihan yerle gün ve saat adreslerine ayrıca bildirileceğinden istida-
lara açık adres yazılması lüzumu hân olunur.

1 — Lise ve orta mekteb şahadetnamesi veya bunlara muadil mekteblerden mezun
olanların muadeleti Maarif Vekâletince tasdikli vesika.

2 — Askerlik terhis vesikası,

3 — Doğruluk kâğıdı.

4 — Tercümeihal ve tasdikli nüfus tezkeresi sureti.

5 — 3. Vesika fotoğrafı.

6 — Devlet memuriyetinde veya diğer yerlerde çalışanların oralardan aldıkları bon-
servis tasdikli suretleri. «2543»

İstanbul Levazım Âmirliğinden Verilen Haricî Askerî kıtaatı ilânları

Karaköşede yapılacak hastanenin kapalı
zarfla ihalesi 29/4/940 Pazartesi günü saat
16 dadır. Toplu tutarı 37,000 lira ilk teminatı
2775 liradır. Şartname, keşifleri İst. Lv. Âmir-
liği satın alma komisyonunda görülür. Talip-
lerin ihale saatinden bir saat evveline kadar
teklif zarflarını Erzurumda Lv. Âmirliği sat-
ın alma komisyonuna vermeleri. (1532) (2862)

185,750 kilo un kapalı zarfla eksiltmeye
konmuştur. Şartnamesi İspartada tümen ve
Ankara, İstanbul Lv. Âmirlikleri satın alma
komisyonlarında görülür. Muhammen tutarı
24,147 lira 50 kuruş. İlk teminatı 1815 lira
dır. İhalesi 30/4/940 Salı günü saat 10 da
İspartada tümen satın alma komisyonunda
yapılacaktır. İsteklilerin belli günde saat 9
kadar teklif mektublarını komisyonuna verme-
leri. (1533) (2863)

İki tip üzerinden 8 aded otobüs koröseri
pazarlıkta yapılacaktır. Birinci tip 18 kiş-
lik beherinin fiatı 2500 lira ikinci tip 20 kiş-
lik beherinin fiatı 2600 lira hepsinin kat'i
teminatı 3060 liradır. Pazarlığı 13/4/940 Cu-
martesesi günü saat 11 de Ankarada M. M. V.
Hava satın alma komisyonunda yapılacaktır.
İdarî ve fenni şartname hergün komisyon-
da görülür. İsteklilerin muayyen günde kat'i
teminat ve kanunî belgelerle komisyonunda
bulunmaları. (1838) (2868)

1235:1400 aded teferrütle top cephane
sevresi pazarlıkta yapılacaktır. İhalesi
16/4/940 Salı günü saat 15 de Eskişehir Kor-
satın alma komisyonunda yapılacaktır. Şart-
name ve nümunesi komisyonunda görülür.
Tahmin bedeli azamiye göre 44,800 liradır.
Kat'i teminatı 8720 liradır. İsteklilerin ka-
nunda yazılı vesak ve teminat mabuzlarıyla
belli gün ve saatte komisyonunda bulunmaları.
(1534) (2864)

2600 çift yemeni, 5000 çift çarık pazarlıkla
alınacaktır. İhaleleri 13/4/940 Cumartesi gü-
nü saat 11 dedir. İsteklilerin belli gün ve
saatte Çorluda Kor satın alma komisyonunda
bulunmaları. (1535) (2865)

50 aded kantar, 250 aded galvanizli su ko-

ŞİFA BULMUŞ AĞRI

Ray J. O. G. Yazıyor:

Ekseriya okuyoruz. Tedavi gören ilâçlar
varmış fakat, ALLCOCK yakasından bah-
sedilince, kat'iyyen mübâlagâ değildi. Bir
zat akşam tatbik ettiği bir ALLCOCK yak-
sa, bir gece zarfında tesirini göstererek ve
devamlı sıcaklık tevild ederek ağrıyan ma-
halli teskin etmiştir.

ALLCOCK, romatizma, lum-
bago, siyatik, delikli ALLCOCK
yakılarile şifayab olmuşlardır.

ALLCOCK yakılarının tevild ettiği sıhhi
sıcaklık OTOMATİK BİR MASAJ gibi he-
men ağrıyan yerin etrafını kaplar. ALL-
COCK yakılarında kırmızı daire ve kar-
tal resimli markasına dikkat ediniz. Ecza-
nelerde 27 buçuk kuruştur.

ALLCOCK yakılarının tevild ettiği sıhhi sıcaklık OTOMATİK BİR MASAJ gibi hemen ağrıyan yerin etrafını kaplar. ALLCOCK yakılarında kırmızı daire ve kartal resimli markasına dikkat ediniz. Eczanelerde 27 buçuk kuruştur.

Memur alınacaktır.

Askerî fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Mühâller için lise veya orta mekteb mezurları ararından müsabaka ile memur a-
lınacaktır. Kazananlardan ihtiyaca göre tayin edilecekler 3656 sayılı kanun mucibin-
ce ücret verilecektir. Bu mekteblerden mezun olanların aşağıda yazılı vesikaları istida-
latına başvurarak en geç 15/Nisan/1940 akşamına kadar Umum Müdürlüğe müracaat-
ları, vesikaları vaktinde göndermeyenler noksan gönderenlerin imtihana kabul e-
dilmeyecekleri, imtihan yerle gün ve saat adreslerine ayrıca bildirileceğinden istida-
lara açık adres yazılması lüzumu hân olunur.

1 — Lise ve orta mekteb şahadetnamesi veya bunlara muadil mekteblerden mezun
olanların muadeleti Maarif Vekâletince tasdikli vesika.

2 — Askerlik terhis vesikası,

3 — Doğruluk kâğıdı.

4 — Tercümeihal ve tasdikli nüfus tezkeresi sureti.

5 — 3. Vesika fotoğrafı.

6 — Devlet memuriyetinde veya diğer yerlerde çalışanların oralardan aldıkları bon-
servis tasdikli suretleri. «2543»

İstanbul Levazım Âmirliğinden Verilen Haricî Askerî kıtaatı ilânları

Karaköşede yapılacak hastanenin kapalı
zarfla ihalesi 29/4/940 Pazartesi günü saat
16 dadır. Toplu tutarı 37,000 lira ilk teminatı
2775 liradır. Şartname, keşifleri İst. Lv. Âmir-
liği satın alma komisyonunda görülür. Talip-
lerin ihale saatinden bir saat evveline kadar
teklif zarflarını Erzurumda Lv. Âmirliği sat-
ın alma komisyonuna vermeleri. (1532) (2862)

185,750 kilo un kapalı zarfla eksiltmeye
konmuştur. Şartnamesi İspartada tümen ve
Ankara, İstanbul Lv. Âmirlikleri satın alma
komisyonlarında görülür. Muhammen tutarı
24,147 lira 50 kuruş. İlk teminatı 1815 lira
dır. İhalesi 30/4/940 Salı günü saat 10 da
İspartada tümen satın alma komisyonunda
yapılacaktır. İsteklilerin belli günde saat 9
kadar teklif mektublarını komisyonuna verme-
leri. (1533) (2863)

İki tip üzerinden 8 aded otobüs koröseri
pazarlıkta yapılacaktır. Birinci tip 18 kiş-
lik beherinin fiatı 2500 lira ikinci tip 20 kiş-
lik beherinin fiatı 2600 lira hepsinin kat'i
teminatı 3060 liradır. Pazarlığı 13/4/940 Cu-
martesesi günü saat 11 de Ankarada M. M. V.
Hava satın alma komisyonunda yapılacaktır.
İdarî ve fenni şartname hergün komisyon-
da görülür. İsteklilerin muayyen günde kat'i
teminat ve kanunî belgelerle komisyonunda
bulunmaları. (1838) (2868)

1235:1400 aded teferrütle top cephane
sevresi pazarlıkta yapılacaktır. İhalesi
16/4/940 Salı günü saat 15 de Eskişehir Kor-
satın alma komisyonunda yapılacaktır. Şart-
name ve nümunesi komisyonunda görülür.
Tahmin bedeli azamiye göre 44,800 liradır.
Kat'i teminatı 8720 liradır. İsteklilerin ka-
nunda yazılı vesak ve teminat mabuzlarıyla
belli gün ve saatte komisyonunda bulunmaları.
(1534) (2864)

2600 çift yemeni, 5000 çift çarık pazarlıkla
alınacaktır. İhaleleri 13/4/940 Cumartesi gü-
nü saat 11 dedir. İsteklilerin belli gün ve
saatte Çorluda Kor satın alma komisyonunda
bulunmaları. (1535) (2865)

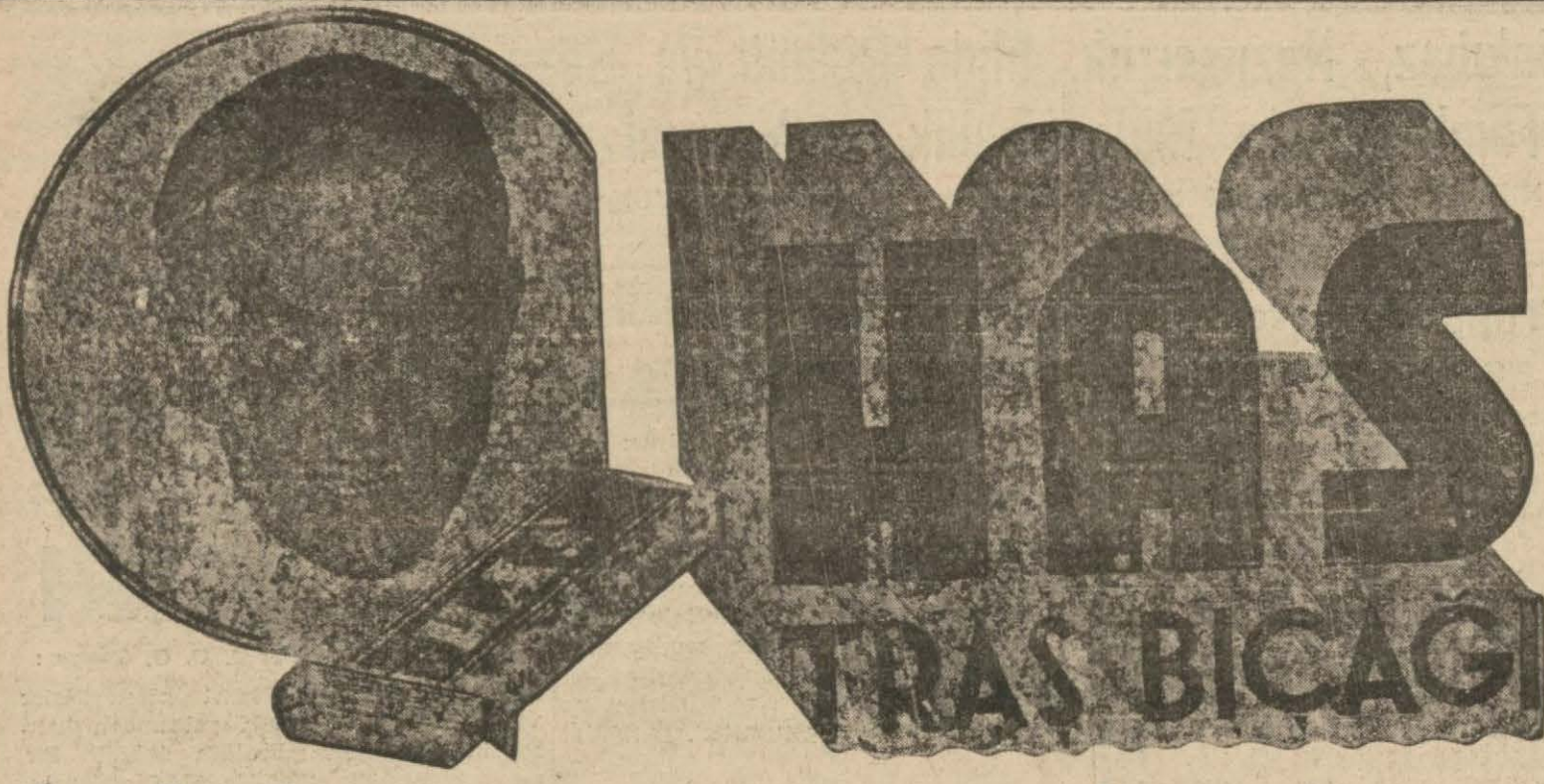
50 aded kantar, 250 aded galvanizli su ko-

10,000 aded bakır sahan pazarlıkla satın
alınacaktır. İhalesi 13/4/940 Cumartesi günü
saat 11 dedir. İsteklilerin belli gün ve saatte
Çorluda Kor satın alma komisyonuna gelme-
leri. (2867) (1537)

Aşağıda yazılı cem'an 282.000 kilo un pa-
zarlıkta satın alınacaktır. İhalesi 22/4/940
Pazartesi günü saat 15 te Muğlada yapıla-
caktır. Muhammen bedel 39,480 lira, kat'i te-
minatı 5.922 liradır. Şartnamesi komisyonunda
görüldür. Kanunî vesakli haiz isteklilerin
Muğlada askerî satın alma komisyonuna
müracaatları. (1465) (2390)

Kütahyadaki askerî kıslanın taminine ta-
lib çıkmadığından ilk pazarlığı 15/4/940 Pa-
zartesi günü saat 15 de Balıkesirde Kor sa-
tınalma komisyonunda yapılacaktır. Kesif
bedeli 15,810 lira, muvakkat teminatı 1185
lira 82 kuruştur. Buna aid şartname, plân ve
keşifleri İstanbul, Ankara Lv. Âmirlikleri ve
Balıkesir Kor Satınalma komisyonlarında
görüldür. Taliblerin yedinde kanunî vesika-
rını beraber bulundurmaları (1529) (2822)

29,000 metre portatif çadır bezi pazarlık-
la satın alınacaktır. Muhammen bedeli 38,000
lira, kat'i teminatı 5700 liradır. Pazarlığı
13/4/940 Cumartesi günü saat 10 da Anka-
rada M. M. V. Hv. Satınalma komisyonunda
yapılacaktır. İdarî şartname evsaf ve nü-
munesi 190 kuruş komisyonunda alınır. İs-
teklilerin muayyen gün ve saatte kat'i tem-
inat ve kanunî belgelerle komisyonunda bu-
lunmaları. (1530) (2823)

Bıçakların en ucuz ve en iyisidir 10 adedi 25 Kuruş
 Hasan Deposu: Bahçekapı, Beyoğluna giden tramvay durağı karşısında
 Şubeleri: Ankara, Karaköy, Beyoğlu, Beyazıt, Kadıköy, Üsküdar, İzmir Kemeraltı,
 Eskişehir, İstiklal caddesi No 324

FOSFARSOL

EN BİRİNCİ

Kan, Kuvvet, İştihâ Şurubudur

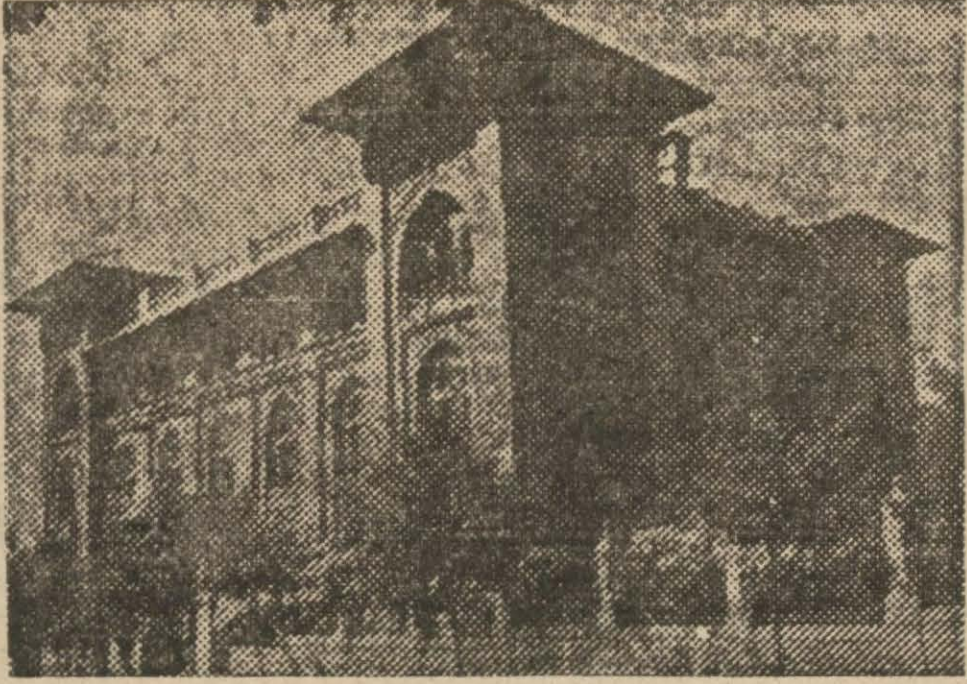
Türkiye Cumhuriyeti
ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1883

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 285

Ziraat ve ticaret her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Bir tecrübeden sonra neticeye hayret edeceksiniz

Zayı — Bezezyan lisesinden aldığım 158 numaralı (tasdiknamem) zayı ettim. Yenisi alacağımından eskisinin hükmü yoktur.
 Ziya Özçiçekçi

İlan Tarifemiz

	Tek sütun santim
Birinci sahife	400 icraat
İkinci sahife	250 "
Üçüncü sahife	200 "
Dördüncü sahife	100 "
İç sahifeler	60 "
Son sahife	40 "

Muayyen bir müddet zarfında yapılacak miktarda ilan yaptıracaklar ayrıca tenzilatlı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İlançılık Kollektif Şirketi
 Kahramanzade Han
 Ankara caddesi

GRİPİN

BAŞ
 DIŞ
 SOĞUK
 ALGINLIĞI

bütün
 ağrıları
 keser

NEZLE
 GRİP
 ROMATİZMA

GRİPİN

GRİPİN

Lüzumunda günde 3 kaşe alınabilir
 Taklitlerinden sakınınız. Her yerde pullu kutuları isteyiniz.

ODEON
 yeni çıkan plaklar

Ibrahim Özgür
 Dans Orkestrasile
 KONCA GÜL — Tango

270353

AYŞE — Tango

Kemal Gürses

KEMENÇEMİN TELLERİ — Karadeniz şarkısı

270354

BENİM YARIM — Hicaz şarkı

Küçük Melahat

AKLIM FIKRİM HEP SENDE — Hüzam şarkı

270350

AĞLARIM YAŞ DOKERİM

Nesrin Özses

DELİ GÖNÜL GAFİL OLMA — Döğül

270351

BİZİM SAHRALARIN BAŞI — Beyazıt Şarkı

Saadet Ergün

ŞU DAĞIN MEŞELERİ — Hüseyin şarkı

MENEKŞEM HARELENSİN — Muhayyer şarkı

Hanan Hüseyin

İĞİLDİM BİR DOLU İÇİMDİ — Halk şarkısı

270352

KOROĞLU — Halk şarkısı

EKZAMİN

Ekzamanın ilacıdır.

Yara ve çibanlarda kullanılır. Her Eczanede kutusu 50 kuruştur.

İstanbul Üniversitesi A. E. P. Komisyonundan:

Şişli kliniğinde yapılacak (13915) lira keşifli asansör inşaatı 19/4/1940 Cuma günü saat 15 de Rektörlükte kapalı zarf ile ihale edilecektir.

İstekliler 8000 liralık bu gibi iş yaptıklarına dair ihaleden sekiz gün evvel İstanbul Vilâyetinden alınmış vesika ve 1044 liralık muvakkat teminat makbuzatları tektiflerini ihaleden bir saat evvel Rektörlüğe vermelidir.

Bu işe aid mukavele ve şartname vcaal vesikalar hergün Rektörlükte görülür. (2574)

İstanbul Maarif Müdürlüğünden:

Maarif Vekilliği köy öğretmen okulları için aşağıda cins, miktar ve fiyatları yazılı kız talebe entari ve başlığı pazarlıkla satın alınacaktır. Tahmin edilen bedeli 2236 lira ve teminatı 338 lira 40 kuruştur. İstekliler bu entari ve başlığı ald şartname ve nümüneleri Maarif müdürlüğü Yardırcılığına görebilirler. Pazarlığın 18/Nisan/1940 Salı günü saat 14 de Maarif müdürlüğünde toplanacak komisyon marifetile yapılacaktır. İlan olunur. (2845)

Eşyanın cinsi	Miktarı	Beher takvmin fiatı	Yekün
		Lira Kr.	Lira
Kız talebe entari ve başlığı	1200 takım	1 88	2256

Polis Enstitüsü Müdürlüğünden:

Enstitümüzün 30 lira asıl maaşlı eozacılığı ihlâl etmiştir. Taliblerin istida ve evrakı müsbitelerle Enstitü Müdürlüğüne müracaatları ilan olunur. «1581» «2744»

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi

Merkezi: Berlin

Türkiye şubeleri

Galata - İstanbul - İzmir
 Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

Zayı — 1932 senesi onuncu ilk mektebin dördüncü sınıfından aldığım tasdiknamem zayı olmakla yenisini alacağımından eskisinin hükmü yoktur.

Adres: Beyazıt Tiyatro caddesi Han sokak
 İzzet Özen

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
 A. Ekrem UŞAKLIĞI

ADEMI İKTİDAR

ve BELGEVŞEKLIĞİNE

HORMOBİN

Tabletleri her eczanede bulunur

(Posta kutusu 1255) Galata, İstanbul

fabrikasyon satış